

(Printed later)

103

"KOVA"
Savaitinis laikraštis
Išleis kas penktą dieną Phila., Pa.
Lietuvių Socialistų
Sąjunga Amerikoje.
(Incorporated Balandžio 28 d. 1908)

PRENUMERATA:
Metams į visus dalis svieto \$2.00.
Pusmetį \$1.00.
Apie prenumeratus rašyti: M. V. Vaitis.
Redaktorius — K. Vaitis.
Administratorius — A. Žymontas.
Visiškai reikalingas krepšelis šiuo adresu:
"KOVA"
1815 E. Moyamensing ave.
Philadelphia, Pa.

KOVA

"KOVA"
The Lithuanian weekly
Published every Friday, Phila., Pa.
by the
**LITHUANIAN SOCIALIST
FEDERATION OF AMERICA.**
(Incorporated April 28, 1908)
SUBSCRIPTION RATES:
In all parts of the world per year \$2.
Editor — K. Vaitis.
Business Manager — A. Žymontas.
Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"KOVA"
1815 E. Moyamensing ave.
Philadelphia, Pa.

Organas Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje.

No. 28 TELEFONO No. PHILADELPHIA, Pa. 11 d. Liepos (July) 1913 m. TELEFONO: Metas IX
KEYSTONE MAIN 2958. ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA. KEYSTONE MAIN 2958.

AMERIKA.

DIDŽIAUSIAS SKANDALAS WASHINGTONE.

Washington, Pulkininkas Mulhall palidijo kongreso komisijai apie tai, jog kongreso nariai ir augsti šios šalies valdininkai buvo kapitalistų papirkinėjami, kad palaikytų muitus ant įvežamų iš užrubežio dalykų.

Jisai savo liudijimą parėmė kapitalistų laiškais, telegramomis, bankų čekiais ir tt. Mat, beveik dešimtį metų jis buvo Amerikos Fabrikantų Draugystės tarnystėje, kurie jį užlaikė ir nebūti apmokėjo, kad jis "darbuotųsi" jiems muitų klausime.

Mulhall sakė, jog per jį buvo papirkta apie pusę kongreso narių ir net prezidentas Taftas su kitais augštais urėdininkais.

Mulhall parodo, kaip jis papirkinėjo Fabrikantų Draugystės pinigais kongresmanus, kad kovojus prieš įnešamas darbininkams naudingas reformas.

S taip pat pabrėžia, kokia didelė nauda būtų, jei būtų papirkinėjami darbininkų vadovai, kad didesniųjų straičių, ir vietinė miestų ir miestelių lidžia taip jau buvo paperkama, kadant persekiotų straičius, suklanzytų straičių.

ILLINOIS MOTERŲ BALSAVIMAS.

Illinois gubernatorius pasirašė po valstybės įstatymdavystės priimtu bilium, suteikiančiu visoms pilnametėms moterims balsavimo teisę. Viename, tačiau, dalyke jos neturi balsu — tai rinkime gubernatoriaus ir jo kabineto.

300 DARBININKŲ 7-NIUOSE KAMBARIUOSE.

Chicago, Ill. Kokiose blogose sąlygose gyvena daugelis Chicago darbininkų, galima numatyti iš to, jog viename 7-nių kambarių name prie plieno dirbtuvės kiekvieną parą miega po 300 darbininkų.

NESIVADINKITE SENATORIAIS.

Washington. Senatorius Cummins padavė kongresui įnešimą, kad būtų baudžiami \$10,000 pinigines pabaudos ir penkeriais metais kalėjimo visi tie, kurie per telefoną ar šiaip jau pasivadina Suvienytų Valstijų senatoriais ar kongresmanais. Mat, tuli sukčiai, pasivertę senatoriais ar kongresmanais, nuo kapitalistų gauna kyšius, idant kongrese gintų kapitalistų reikalus. Tokiu būdu kongreso nariai esti diskredituojami. Tas bilius, vienok, daugiau sumanytas tam, kad atkreipti visuomenės atidą nuo Mulhallo faktiškų prirodymų, jog senatoriai ir kongresmanai parsidavinėjo kapitalistams.

KALINYS SUSIKALĖ VİNIS Į GALVĄ.

Pottsville, Pa. Pasmertkas pakorimui Malina Massa susikalė sau į galvą du ilgus vinis, norėdamas pats nusižudyti, bet nesuduot, kad jį pakartų. Jis, pridėjęs vinį vieną po kitam prie galvos, mušė galvą į sieną,

UŽRUBEŽIS.

SERBŲ-BULGARŲ KARĖ.

Serbija oficiališkai pranešė Bulgarijai, jog jiniai atšaukia iš Bulgarijos savo ambasadorių, ir visai pertraukia diplomatiškus ryšius su Bulgarija.

KRITO 35.000. SERBAI LAIMĖJO.

Jau beveik be pertrukio eina kruvini mušiai tarp bulgarų ir serbų. Serbai ligšiol daugiau už bulgarus laimėjo mušių. Serbai atėmė nuo bulgarų miestelį Kočuną.

Pastarąją savaitę bulgarų krito 20,000 r serbų 15,000 broliu-dingoje karėje.

GRAIKIJA IR TURKIJA PRIEŠ BULGARUS.

Graikai ateina pagalbon serbams. Graikai jau užėmė nuo bulgarų Dviraną ir Ostakoną.

Turkija tikrai dar neatsisakė priešais pesai. Jiniai pat ketina išvien su Serbija ir Graikija eiti prieš bulgarus.

Bulgarai perdaug buvo įsitikėję savo spēkoms ir perzamai statė spēką serbų; todėl bulgarai ir buvo neprisirengę prie karės su Serbija. Dabar užtai jie gauna nuo serbų karčių lekcijų.

Makedonijoj mušasi 200,000 bulgarų ir serbų.

SUNKU SUTAIKYTI.

Caras buvo pasiuntęs Serbijos karaliui telegramą, kad sustabdytų karę; esą, Rusija sutaisyti bėkariaujančius brolius serbus. Bet Serbijos karalius neparodė noro taikytis.

SUPRAGISČIŲ SUOKALBIAI.

Londonas. Detektvai griausi susekė sufragisčių suokalbį padegti namus įvairiose Londono vietose, o taipgi užmušt po vieną ministerį už kiekvieną sufragistę, kuri mirs iš priežasties jos laikymo kalėjime, badavimo ir tt. Bet tankiai detektvai ir išmislija suokalbį ant sufragisčių...

BERLINO DAKTARAI ATMETĖ FREEDMANNO VAISTUS.

Berlino Daktarų Draugystė pasmerkė Friedmanno gyduolę nuo džiovos ir net neapsiėmė jį nuodugnai tyrinėti, nematydami jog nieko daugiau, kaip tiktai Friedmanno nežinią arba apgavystę. Bet dabar prof. Schleich priėmė raštą apgyntumui Friedmanno vaistų. Kiti nuomoniauja, kad Schleich esąs Friedmanno papirktas.

GEN. STOESEL MIRŠTA.

Odesa. Netoli mirties randasi generolas Stoessel, Port Arturo apgynejas laike Russo-japonų karės. Jis iš dalies yra suparalizuotas, prarado kalbą; randasi didelėj biednystėje; gyvena pas vieną oficierą, kuris Stoesselį laiko dykai.

RUSIJA.

APIE DUMOS IŠVAIKYMĄ.

Maskvoje buvo bajorgalių konferencija, kuri nutarė prašyt caro, kad išvaikytų Dumą. Dabar pasirodė, kad ir ministerių taryboje da prieš velykas buvo pakeltas tasai klausimas. Visokių mosčių juodašimčiai kartais prasitaria, jog dabar Duma esanti nereikalinga, nes žmonės esą visai ištikimi carui, ką jie ir parodė iškilmingai švėsdami 300 metų Romanovų caravimo. Be to, anot juodašimčių da ir iš paties caro vadinėjimų po Rusiją aišku esą, jog liaudis esanti ištikima senoviškiems Rusijos monarchijos padavimams. Taip tai juodašimčių valdžia ir jos goncai papasit juodašimčiai rokuoja, but jau pastarosios revoliucijos metu Dumą galima esą be paties valdžiai po-konjoni...

PIET. AFRIKOS AUKSAKASIAI LAIMĖJO.

Johannesburg, Pietinė Afrika. Visuotinas Rand apskričio auksakasių straiikas užsibaigė straikerių laimėjimu. Jiems pakelta, alga ir pagerinta tulos darbo išlygos.

Kada straiikas buvo laimėtas, darbininkai susaukė milžinišką susirinkimą, idant apvaikšėiojus tų darbininkų pergalę.

Prakalbose, kurias laikė vadovai, buvo užkviesti darbininkai dalyvaut laidotuvsė 6 straikerių, užmuštų laike straiiko susirėmimuose su policija ir kareiviais. Cia išnešta karštas protestas prieš Pietinės Afrikos suvienytų valstijų genera-gubernatorių Gladstone, kuris su pagelba kariumenės žiauriai laužė straiką. Laimėję straikeriai parašė Anglijos valdžiai prašymą, kad pašalintų tą gen-gubernatorių iš Pietinės Afrikos.

Laikė šio straiiko užmušta šeši darbininkai, o sužeista 75 darbininkai; gi kareivių ir policistų sužeista tiktai apie pustuzinį. Policija ir kareiviai elgėsi su neapsakomu žiaurumu, ypatingai, kada buvo užvestas karės stovis.

Straiikas prasidėjo 26 gegužės, kada penki Kleinfontein kasyklos darbininkai atsikakė priimti pailgintą jiems darbo savaitę nuo 48 val. iki 51 val. Kompanija pavarė tuos darbininkus ir jų vieton įstatė skiabus; tada tai visi tos kasyklos darbininkai sustraiikavo, o po jais ir viso Rand apskričio aukso kasėjai.

UŽMUSĖ STRAIKERI.

Haledon, N. J. 5,000 Patersono straikerių laikė protesto mitingą prieš Patersono majorą, kuris daleido Patersono straiklaužiams ir mušėikoms

DARBO LAUKAS.

DRG. QUINLAN 2-7 MET. KALĖJIMAN.

Paterson, N. J. Teisėjas Klevert nuteisė nuo 2 iki 7 metų kalėjiman prie sunkių darbų drg. Quinlaną. Patersono šilkų straikerių vadovą; apart to, da nuteisė užsimokėti \$500 štruofo. Jo "kalčia" yra šitokia — jis Patersono sakė straikeriams prakalbą, kurioje ragino darbininkus but vienybėje, idant laimėjus straiką. Bet Quinlan tapo patrauktas teisman ir nuteistas už "riausių kėlimą", kaip ir paprastai kapitalistiški teismai vidadada teisią straikerius už "riausių kėlimą", jeigu negali išrasti didesnės priekabės.

Quinlano advokatai padavė apeliaciją augštesniam teismui; Quinlan dabar stovi po \$5,000 kaucija.

ELIZABETH G. FLYNN TEISMAS.

Paterson, N. J. Garsi darbininkų tarybos vadovė Elizabeth Flynn buvo pastatyta teisman tų, jog ji "prasikaltimą", ką ir Quinlan. Bet prisai-kintieji teisėjai, kurie, tiesa, buvo iš kito pavieto, negalėjo susitaikyti, ar jiniai kalta ar ne, ir todėl prisai-kintieji išnauro renkama.

TOLSTOJENĖS KVALYBĖ.

Naslė garsaus mirusio Rusijos rašytojo Tolstojaus, kasžin kodėl, laikai bijosi valstiečių-muzikų. Savo dvarelį jį apvedo giliu plačiu groviu-ravu, o jėjimui įtašo didelius geležinius užrakinamus vartus.

DRG. KARL CARO NAGUOSE.

Drg. Karlą (Adomavičių), "Moriaką" redaktorių, Anglijos valdžia išdavė iš Egipto Rusijai. Rusijos valdžia su didelia atsarga jį atgabeno iš Egipto; laivas, kuriuo Karlas vežta, buvo lydymas dviejų kariškų laivų ir tt.

1 DUMOS ATSTOVO TEISMAS.

Bachmut. Drg. Michailičenko, Pirmosios Dumos atstovas, apkaltas retežiais, liko pastatytas teisman už tą "baisų" prasižengimą — platinimą Socialistų Partijos atsiskaukimu. Kada jį i šitą miestą atvarė, darbininkai iškilmingai jį pasitiko su širdingais pasveikinimais.

MOKINIŲ SAVŽUDYSTĖS.

Dešėtkai mokinių po visą Rusiją atima sau gyvastį dėlei egzaminų neisdavimo. Dabar, mat, Rusijos pedagogai-mokytojai ypatingai "rėžia" mokinius laike egzaminų.

nešiotis revolverius ir, žinoma, vartoti juos kovojus su straikeriais. Tai aciū šitai majoro malonei liko nušautas straikeris Vincenzo Madonna. Sakė prakalbas Haywoodas ir C. Tresca.

Užmuštašis draugas, buvo 2000 straikerių palydėtas į kapus.

Užmuštašis draugas, buvo 2000 straikerių palydėtas į kapus.

DRG. GRIKŠTAS 3 MĖNESIAMS Į KALĖJIMĄ.

Ipswich, Mass. Drg. Grikštas ir vienas amerikonas socialistas pasiūsti teismo trims mėnesiams kalėjimo už "riausių" kėlimą; be to, drg. Grikštas nuteistas užsimokėt 20 dol. pabaudos. Vienatinė jų kalčia buvo tokia, kad jie sakė straikuojantiems pančiakų darbininkams prakalbas.

Kaip jau buvo rašyta, Ipswich'e niekur daugiau straikeriams neleidžiama susirinkti nei prakalbas laikyti, kaip tiktai graikų bazų, šios šventoriuje. Ir už prakalbas šiame šventoriuje ir draugai, uocio i kalėjima savo pabaudos.

DARBININKŲ PADĖJIMAS PORTUGALIJŲ.

Portugalijos darbininkų padėjimas prie respublikoniškos valdžios negeresnis, kaip prie nuverstosios monarchijos valdžios. Respublikonų valdžia straiikus ardo su pagelba kareivių, ant darbininkų susirinkimų užsiunčia ginkluotą policiją ir įsako šaudyti, jeigu tuoj neišsiskirstys. Tiktai j kelis mėnesius po nuvertimui monarchijos, respublikonų valdžia nuteisė myriop ir nuzudė du darbininkus, atsizymėjusius vedime straiiko ir organizavime darbininkų.

DABARTINIŲ LAIKU UŽPULDINĖJA POLICIJA IR KAREIVIAI ANT DARBININKŲ UNIJŲ IR LAIKRAŠČIŲ BUTŲ IR VISKĄ DRASKO, NAIKINA, ARDO. TAI TAIP RESPUBLIKONAI ATSIMOKA DARBININKAMS UŽ NUVERTIMĄ MONARCHIJOS.

Dabartinių laikų užpuldinėja policija ir kareiviai ant darbininkų unijų ir laikraščių butų ir viską drasko, naikina, ardo. Tai taip respublikonai atsimoka darbininkams už nuvertimą monarchijos.

VANCOUVER ANGLIAKASIŲ STRAIKAS.

Vancouver Island. Nuo šių metų pirmos gegužės čia eina visuotinas angliakasių straiikas, kuris kilo todėl, kad kompanija prastai apžiūrėjo kasyklas ir darbininkams nuolat gresė eksplodžijos pavojus.

TAIP REIKIA.

Cincinnati. Sustraiikavus ledų fabrikos darbininkams ir ledo išvaziotojams, miesto majoras pasiūlė tarpininkauti tarp darbdavių ir straikerių ir išreikė, kad darbdaviai kaip galima greičiau susitaikytų su darbininkais, nes šitame karštame laike miestas be ledo negali apsieiti.

Kadangi darbdaviai neparodė mažiausio noro padaryti bent kokius palengvinimus darbininkams ir darbininkai buvo pasiryžę laimėti straiką, — tai miestov valdžia paėmė ledo dirbtuvę ir pati ją varo, apmokėdama darbininkams unijines algas.

NKUS

o taip: jeigu siog pas telai tenai aptu-vo lgoje. Ne-ūprocevos gi, tal krep- laišku tiesiog anku, o aptu- Jis gydo vi- terų ir vaikų, o nelegalima nis, gydo su darjnu ope- turi savo le- anatorija, visokis ligo- ktai yra ant alima matyti

kelios padė- 417 Chesnut St., a gyduolis su- peijimo. Nuo- karta ir drngi- vo burcas pri- Kenoah, Wa- photo Stankas, 40 Cross St., udėjimo gūras, gorsianis van- J. liko ištyd- ais ant viskas o plauky. Joan- uo nuo išbėrimo

džig. — pečių ir lye — m — a skuras, — de- ksty — plaučių to, — nuo silg- susipirgij

US, ia, Pa.

uo 7 iki 8 val. ty.

LSS. IS-

ATAI
os
Oc
elje, ir
bitinal
rautas
cijaliz-

LITERATŪROS, KRAŠTIS

ėtnyčioj.
eriausiu rai-
LAISVĖS"
i 1 dol. Už-

AI suokite taip: dway, MASS.

is rusiškas
pulkumu,
velkas gru-
a ir Vodk
is pat apa-
abal nuf-
bos ir im-
škos ir im-

Bestinėsis A. 2029 — 5th Av

APŽVALGA.

PRIVERSTINO TAIKYMOSI ĮSTATYMAS.

Kapitalistiška valdžia išranda visokias gudrias priemones kovai su darbininkais. Tarp tų priemonių užstarnauja atidos Australijos ir Zelandijos įstatymas apie priverstiną darbininkų taikymą su darbdaviais. "Pirmyn" šitaip rašo apie tą įstatymą ir jo sunkenybę darbininkams:

"Australija ir Naujoji Zelandija (juros žemė) turi vieną įdomų dalyką, būtent: įstatymą, kuris uždėda priverstiną pareigą ant darbininkų ir kapitalistų visus ginčus tarpe darbo ir kapitalo pavesti nuolatinųjų trečiųjų teismų nuosprendžiui.

Darbininkams tie priverstinieji trečiųjų teismai buvo ir yra didelė nelaimė. Daug kartų jie išreikšė savo neapykantą prieš tą įstaigą.

Sulig įstatymu, įsteigusiu priverstinuosius trečiųjų teismus darbininkų kivirčams su kapitalu risti, yra kriminalinis (baudžiamas) nusidėjimas, jeigu darbininkai padaro streiką pirma, negu paduoda savo skundus ir reikalavimus trečiųjų teismo apsvarstymui.

Streikininkai, nesikreipusieji į trečiųjų teismą pasmerkiami sunkioms kalėjimo bausmėms.

Nesenai buvusioje unijų konferencijoje vienoje Naujosios Zelandijos vietoje, šale Wellington, tapo priimta rezolucija, kuri ragina visus darbininkus sumazinti vaikų gimdymą, idant tuo būdu pakėlus protestą prieš priverstinųjų trečiųjų teismų įstaigą, "šitą paniekos dėmę ant civilizuotos šalies kuno".

Tas sutarimas rodo du dalykus: vieną, kad priverstinioji teismų įstaiga labai privargino pratimo pas tuos darbininkus, kurie panašiomis priemonėmis mėgina pasilaužti nuo slėgancios juos bėdos.

Ne susilaikymu nuo lytiškų reikalavimų patenkinimo ir ne kitokios rūšies susilaikymais darbininkai pageris savo buvį, o tik tai — kova".

DUMOS ATSTOVO JANUSKEVIČIAUS KALBA ŽEMĖS KLAUSIME.

Dumos atstovas M. Januškevičius, Dumoj kalbėdamas apie taip vadinama Valstiečių banką, įsteigtą neva ukinkinių gerovei, faktais privedė, jog

"Valstiečių banko ypatingas tikslas yra tai palaikyti dvarininkų smunkantį ukį, stiprinti rusų elementą arba rusifikaciją ir pagalios duoti valstiečiams po mažą žemės sklypelį, bet įpainiotą į skolų tinklą".

Užbaigdamas kalbą, atstovas Januškevičius padaro sekančią teisingą pastabą apie žemės klausimo išrišimą:

"Vienok reikia pripažinti ir tai, kad bankas, nors jis būtų reformuotas, nors prie to banko valdymu būtų prileisti ir darbo atstovai, vienok jis žemės klausimo neišrištų. Žemės klausimas buvo pastatytas 1905 metais drauge su žmonių laisvės reikalais. "Žemės ir laisvės" reikalavimai, kurie taip sujungti buvo tada, t-bestovir ir dabar.

Kada tuodu reikalavimu išsipildys, tada tik šis didis klausimas bus išrištas. Be laisvės negali būti nei žemė tinkamai išnaudota. Žemės klausimas bus išrištas pačių darbo žmonių, kada jie paims į savo rankas politikinę valdžią".

DA VIENAS KUNIGŲ ORGANAS.

"Lietuvos Žinios" praneša, kad Kaune liepos mėnesį pradėjęs išleidinėti naujas, dvisavaitinis, kunigų reikalams skiriamas laikraštis "Bažnytinė Apžvalga", kurios redaktorium bu-

siąs kanauninkas Juozas Skvircekas.

JEZUS, KAIPO IDEALAS.

"Laisvojoj Mintyje" N. H. Seaburgo straipsnyje Jėzaus išsitarimais ir pasielgimais darodoma, kad jisai nebuvo tobulas, bet tik paprastas žmogus, "su geromis, lygiai kaip ir su blogomis paprasto žmogaus pusėmis".

Tame straipsnyje sakoma: "Sulyg krikščionių tarimo: jo (Jėzaus) švelnumas tai nesulygintinas, jo meilė tai begalinė, jojo gerumas ir duosnumas tai tiesiog neišpasakomi ir jojo nusizėminimas tai kilčiausias".

Vienok, kad Jėzus nebuvo švelnus Seaburg daro paties Jėzaus žodžiais: "Eikite nuo manęs jūs, prakeikti, į amžiną ugnį" ir jo šiuokščiu atsikreipimu į Petrą: "Eik užpakaly manęs, šetone". Kad Jėzus nebuvo peršvelnus, tas matoma ir iš jo pasielgimo su pinigų mainytojais, kuriuos jis "mazguotu botagu" išvaikė iš bažnyčios. Kada jo motina ilgą kelią atvyko, kad pasikalbėjus su Jėzumi, ir vienas žmogus jam pranešė apie motinos atėjimą, Jėzus tarė: "Kas yra mano motina?" Netgi jis nei motina ją nevadino, bet tik "moteria".

Kad Jėzus nebuvo geras, prirodoma jo išsitarimu: "Neatėjau santeikos gabenti, bet karą". (Šitą pasakymą kritikuo-damas, Seaburg, vienok, patsai padaro klaidą, kada sako, kad "žmogus, kuris skelbia kruvinas imtynes arba revoliuciją, yra pavojumi draugijos").

Is Jėzaus žodžių: "Nes atėjau sukirsiant sunų prieš tėvą savą, o dukrą prieš motiną savą", išvedama, jog Jėzus buvo šeimynos ardytojas, ir patėmijama, kad "šitą paniekos dėmę ant civilizuotos šalies kuno".

Kad Jėzus buvo neatlaidus, prirodoma jo grąsinimu: "Kurs tik atsisakys nuo manęs akyse žmonių, nuo to ir aš atsisakysiu akyse mano Tėvo, kurs yra danguose".

Jog Jėzus buvo bailys, tą pasako jo paties žodžiai, istarti ant kryžiaus: "Oi, dieve mano, dieve, kodėl mane apleidai!" Seaburg liepia palyginti tą Jėzų gyvenime atsitikimą su tokiu-pat atsitikimu gyvenime Giordano Bruno, kuris už savo idėjas drąsiai mirė degančio lauzo liepsnose. Seaburg patėmija, kad Jėzus bene būtų ven-gęs nukryžiavojimo, jei būtų galėjęs.

Visi žinome Jėzaus pasakymą: "Nesirupink apie savo gyvatą, apie tą, ką valgysi, arba apie tą, ką gersi, nei apie savo kuną ir kuoni, jei apsilviki", autorius nuosekliai sukritikuoja, sakydamas: "Jeigu žmonija būtų veikusi sulyg šito Jėzaus patarimo, tai svietas būtų prikimstas ubagų, o ligos ir mirtis visur vieš-patautų".

SOCIJALISTŲ LAIKRASTININKŲ KRITIKA.

Drg. J. Baltrušaitis šiame "Kovos" numeryje sako, kad Amerikos lietuvių socialistų laikraščių atstovai "neapdirbo ir nesvarstė jokių taisyklių, jokių tverinčių, gyvų principų neprisileido arčiau akių". Mums rodo, kad svarbiausias principas — socialistų laikraščių vienybė — tenai buvo priimtas ir gana nuodugnai apkalbėta, kaip tą principą galima gyvenime vykdyti.

O jeigu kartais nėra draugiško sutikimo, tai ir principo mažai paisoma.

Moterų Skyrius.

MOTERŲ MOKYTOJŲ ELGETISKOS ALGOS.

Jau ne kartą patėmijau, kad taip vadinamos "inteligentiškos profesijos", kaip va: mokytojimas, knygvedystė ir tt. maziau yra apmokamos, kaip paprastas rankų darbas. Tai daugiausia todėl, kad "inteligentiškų profesijų" darbininkai nesuorganizuoja. Labiausiai nukentčia merginos ir moteris mokytojos dėlei nesuorganizavimo, ypatingai tose valstijose, kur moteris neturi balsavimo teisių.

Salies Auklėtojų Susivienijimas praneša sekančius įdomius daiktus apie merginų ir moterų mokytojų algas:

Tukstančiai kaimiškų mokyklų mokytojų — moterų ir merginų — pietinėse valstijose gauna po maziau kaip \$150 į metus. Viena pietinė valstija persamdo savo kalinius kontraktoriams po \$400 į metus, o savo mokytojoms moka tik biskelį daugiau kaip \$300 į metus.

Paimant visas Suvienytas Valstijas, atrandame, kad staliai (stalioriai) abelnai udirba po \$802 į metus, dirbtuvių darbininkai po \$550, šiaip jau darbininkai po \$513, o mokytojai tik po \$485.

Kai-kada mokyklos sargavartininkas (janitorius) gauna daugiau už mokytojas. Antlantoj, Ga., elevatorių varanti vaikų City Hall gauna po \$100 viršaus, negu pradinių mokyklų mokytojos. Du trečdaliai netekėjusių mokytojų tarp 20 ir 25 metų amžiaus nieko neturi susitaupiusios.

Taip besąžiningai apmokamos mokytojos turi griebtis visokių visokiausių darbų vasaros laike, kad pragyventi. Jos tarnauja viešbučiuose, prie sūsiama, užsiima vadinamais "kapitalistų vergais", ir jas viskas tiesa. Taigi sviete yra daug-daug gyvenančių be laimės žmonių, o vienok tarpe jų yra ir laimingų, laimingų po galais!

Aš, dėde, žinau laimingų žmonių, bet ne pinai; ir aš manau, kad tu jų nepatėmiji, nesuprantį jų laimės ir kame ta jų laimė.

— Na, na jau: aš ir tau galiu parodyti: tu nueik pas mūsų šapos savininką arba kad ir pas kleboną, tai tu pamatėsi persitikrinsi, kad jie gyvena, kaip rojui. Daugybė gražių kambarių, išmūsta visokiomis grožybėmis: dvi mažos dukteris, pora jaunų, gražių, vikrių tarnaičių; puiki moteris — jo žmona, pinigų skaito dešimtimis tukstančių, miega, kiek tik nori, eina, kur nori, dirba (jei da dirba), tik kada nori. Ah, tu Jėzau, kad nors savaitę gačiau taip pagyventi!

— Tai mūsų klebonas turi dvi dukteris?

— Nezaunyk, ba aš šneku apie savo darbdavį.

— Dėdė trokšti tokios laimės, kokioj skęsta mūsų darbdavys, klebonas ir kiti jiems panašūs sutvėrimai?

— Ale kas gal nenorėti? Ir tu, jei tik pamatytum jų laimę ar bent ją suprastum, tai irgi trokštum.

— Dėdė turi žvėriškos laimės troškimą. Tokios laimės gali trokšti ir trokšta draskanti žvėris. Tu nori būti žmogum ir gėriesi ta žmogėdų laime, tu jos ilgiesi, ji tave žavėja.

— Tai kuo gi ta jų laimė žvėriška? Juk jie žmonės ir da mokyti, apšviesti.

— Taip, žmonės, ir iš prigimimo toki, kaip aš ir dėdė. Bet koki jų darbai? Iš ko jie sutaiso tą savo laimę?

— Aš tau sakiau, kad klebonas visai nedirba, o mūsų fabrikantas nežinau, ar ką dirba ar ne, tat kokių tu jų darbų klausinėji?

— Dėde, vilkas taipgi nieko nedirba, o tik tykinėja, ar kur

PASIKALBĖJIMAS

DĖDĖS SU POVYLU.

— Kaip tu, Povyl, meluoji, tai visai negalima suprasti, ba tu tiesiai žiuri į akis, kaip ir teisybę pasakodamas, ir visai nei neuztrausti.

— Ką aš dėdei sumelavau?

— Ugi aną dieną sakei, kad laimingas gali žmogus likti tik tarp laimingos visuomenės, o kitaip ne. Tai kas, kad ne melas?

— Gyva tiesa, tik dėdė jos neįstengti suprasti.

— Ot, aš tau nors sykį akis išdursiu! Tu skaitai kasdien gazietas; tu per jas matai visas svieto baisybes, žmonių kvaili-bes ir nedorybes; mane ir save vadinai kapitalistų vergais, ir jas viskas tiesa. Taigi sviete yra daug-daug gyvenančių be laimės žmonių, o vienok tarpe jų yra ir laimingų, laimingų po galais!

— Aš, dėde, žinau laimingų žmonių, bet ne pinai; ir aš manau, kad tu jų nepatėmiji, nesuprantį jų laimės ir kame ta jų laimė.

— Na, na jau: aš ir tau galiu parodyti: tu nueik pas mūsų šapos savininką arba kad ir pas kleboną, tai tu pamatėsi persitikrinsi, kad jie gyvena, kaip rojui. Daugybė gražių kambarių, išmūsta visokiomis grožybėmis: dvi mažos dukteris, pora jaunų, gražių, vikrių tarnaičių; puiki moteris — jo žmona, pinigų skaito dešimtimis tukstančių, miega, kiek tik nori, eina, kur nori, dirba (jei da dirba), tik kada nori. Ah, tu Jėzau, kad nors savaitę gačiau taip pagyventi!

— Tai mūsų klebonas turi dvi dukteris?

— Nezaunyk, ba aš šneku apie savo darbdavį.

— Dėdė trokšti tokios laimės, kokioj skęsta mūsų darbdavys, klebonas ir kiti jiems panašūs sutvėrimai?

— Ale kas gal nenorėti? Ir tu, jei tik pamatytum jų laimę ar bent ją suprastum, tai irgi trokštum.

— Dėdė turi žvėriškos laimės troškimą. Tokios laimės gali trokšti ir trokšta draskanti žvėris. Tu nori būti žmogum ir gėriesi ta žmogėdų laime, tu jos ilgiesi, ji tave žavėja.

— Tai kuo gi ta jų laimė žvėriška? Juk jie žmonės ir da mokyti, apšviesti.

— Taip, žmonės, ir iš prigimimo toki, kaip aš ir dėdė. Bet koki jų darbai? Iš ko jie sutaiso tą savo laimę?

— Aš tau sakiau, kad klebonas visai nedirba, o mūsų fabrikantas nežinau, ar ką dirba ar ne, tat kokių tu jų darbų klausinėji?

— Dėde, vilkas taipgi nieko nedirba, o tik tykinėja, ar kur

nepagaus koki kitą už save silpnesnį sutvėrimėlį. Kaip pagau-na, tai, prislėgęs savo kietomis letenomis, laiko ir aštriais dantimis plėšia nuo jo gyvo kuno dalis ir ryja. Drasko tol, kol anas jaučia, ir ėda tol, kol su-ėda visą, kas tik ėdama. Pas-kui, įgavęs daugiau spēkų, dau-giau drąsos, eina įieškoti kitos aukos, kurią galėtų draskyti gy-va ir ėsti arba, pirsisotinęs, linksmai žaidžia su savo broliais. Jis tada laimingas. Kaip anas vilkas sutaiso sau laimę, tokiu budu ją sau sutaiso ir mūsų klebonai ir fabrikantai ir, kada jie džiaugiasi tokia laime, tai tuo parodo, kad jų jausmai yra tie, kaip vilko jausmai, kurie nuo gyvo žvėrelio plėšia mėsą ir ėda. Ir aš tau, dėde, tikrinu; jei tie ponai turėtų žmogiškus jausmus, jie jaustų, kad jie yra kraugėriai, doriski supuvėliai, žmonijos nuodai.

— Tai tiesa, kad jie patįs yra brudas, ale jų visgi reikia.

— Taip, reikia. Ba, kad jų nebutų, kas mus apkvailintų, kas iš mūsų darbo vaisius atim-tų, kas sumindziotų mūsų pri-gimtas tiesas, kas atliktų visas tas baisybes, kurias jie atlieka?

— Na, jei tu juos ir jų lai-mę taip išbiaurojai, tai aš da-bar nežinau, kas gali būti lai-mingas ir kokią gali būti pati laimė.

— Dėde, aš nesakiau, kad jie materijališkai būtų nelaimingi. Aš tik norėjau parodyti, kad jie, taisydami tą savo materi-jališką laimę, darbininkams parengia pragarą. Taigi jie turi lai-mę iš mūsų nelaimės. Laimin-gi gali būti ir yra tik tie, ku-rie turi sveiką protą, žmogiškus jausmus, aiškų ideališką tikslą ir to tikslo pasiekimui gali dirbti.

— Ale, Povyl, kad tu busi alkanas, tai ir tavo idealai tau bus nemielai ir jie tavę nepasotins.

— Taip, maistas gyvasties pa-laikymui butinai reikalingas, ale jei tu neturėsi idealo, tu neturėsi žmogiškos laimės. Kokis yra malonus darbas augštam idealui, galėsi suprasti iš šių faktų. Visam pasauliui žino-mas K. Marksas turėjo aiškų, gražų idealą ir jam dirbo visą laiką, taip kad prie savo rašo-mojo stalo ir mirė. Taigi jo idealas neatleido jį nuo savęs nei sirgti nei mirti. Jo idealas jam neleido nei jausti, kad jis jau miršta! Daugelis karzygių už savo idejas šypsodamiesi ėjo ant kartuvių, kiti gėrė nuodus, bet tų idejų neišizadėjo. Tas jau parodo, kad ideja ir darbas jai suteikia tiek laimės, tiek už-siganėdinimo, kiek niekas kitas suteikti negali. Štai dainius kun. Vienožinskas sako:

"Kaip jaučiuosi aš laimingas, kad galu dainas dainuoti. Savo vargus, skausmus, jausmus visus išrokuoti". Aš, dėde, irgi tik tada jaučiuosi laimingas, kada galu dirbti savo idealui — socializmui.

— Ale, Povyl, kaip nueimi į saliuoną ir išgeri koki skunerį alaus, tai ir, rodos, esi daug laimingesnis. K—m—tis

Nepaisykite vasaros karščių.

Laike vasaros karščių sunkiau yra užsiimti bile koku darbu; ypatingai sunku prisipirti prie protiško ir idėjinio darbo. Todėl ir matome, kad vasaros laiku socialistų kuopų veikimas sumažėja. Maziau narių telauko kuopų susirinkimus, maziau naujų draugų į socialistišką judėjimą teįtraukia, daug maziau mėnesinių duoklių tesumo-ka. Kitąsyk labai būtų sunku vasaros laiku padengti organi-zacijos išlaidas iš josios įplaukų, jeigu nebutų šio-čio-tokio kapitaluko iš ziemos laiko.

Suprantu, kad tai nelengva yra prisiverst save eiti į kuopos susirinkimą sekmdieniais, kuomet galima būtų į lankus ar į parkus išvažiuoti, arba šiaipju dienų vakarais, kuomet malonu po dienos karščių kur sode pa-sėdėti. Bet taipogi suprantu, daug mėš nustojame, apleidami savo organizatišką veikimą iš priezasties karščių. Karščių laikui praėjus, reikia ilgą laiką darbuotis, kad organizacija ateitų į tokį tvirtą stovį, kuriame jinai buvo prieš karščius; reikia daug spēkų padėti, kol sugraibome tokį jau skaitlių narių, kaip kad prieš karščius.

Pasiduodami karščiams, ne-ateiti į kuopos susirinkimus, sykį-kitą; paskui jau ir visai prantame, nenorime daug lankyti savo kuopelės susirinkimus. Kurie esame seniau so-cijalistiškame judėjime, kuriose socializmo šaknis sėdi giliau, — tie grįžtame rudenio pėl prie veikimo, bet kurie esame tik ką pristoję prie socialistiško ju-dėjimo, kurie juomi da nespejo-me persiimti, — tie tankiai jau ir negrįžtame prie savo idėjinio veikimo.

Draugai! sustabdyti ar bent sumažinti mūsų veikimą vasaros laiku yra tai didžiausias nuostolis mūsų darbe, yra tai didelis šuolis atgal nuo mūsų tikslo, prie kurio turime eiti su pasi-šventimu, nepaisant, ar mums šilta ar šalta, ar patogu ar nepatogu. Jeigu kurie pasidaro-me tokie opus, tai atmintime, ką mūsų draugai iškenčia Rusi-joj ir Lietuvoj dėl savo idėjinio darbo, kiek vargų jie pakelia, kiek jų džiovą ir kitas ligas gau-na, besidaruodami savo augštam idealui — socializmui ir pergalėdami visas kliūtis; tie draugai dėl savo idealo tukstan-čiaiis puva katorginuos kalėjimuose, desėtkais tukstančių yra išstremiami į šaltus Sibiro tyrus ir ten badu ir šalčiu marunami.

Kapitalistai išnaudoja darbi-ninkus lygiai šalčiuose, lygiai vidutiniskame ore, lygiai karščiuose. Tatai ir mėš nežiūrė-mie karščių ir tam panašių ne-patogumų, bet be paliovos jaus-kime ir kovokime su kapitali-zmu, kuris niekad nesiliauja mus išnaudojės.

Da skaitau sau už pareigą pa-števėti, kad mėš neužmirštume savo politiškos organizacijos da-bar, kada mūsų atida yra blaš-koma į visas puses, kad mėš, gelbėjame darbininkus jų eko-nominėje kovoje, rinkdami jiems aukas ir t. p. Mėš iš širdies tu-rime gelbtai ekonominėje kovoje mūsų brolius darbininkus, bet taip-pat niekada neturime išminties išleisti, jog mūsų šven-ta pareiga — tvirtinti darbininkų politišką organizaciją tarp lietuvių, L. S. S.

me, — atspindis, kuriame žemės pajėgos įgija "viršžemiškas" formas".

Antra, skelbimas paprastų moralų negali pagerinti žmones, pakol sąlygos lieka tos pačios.

Trečia, tik socializme, kuris perkeis dabartines draugijines sąlygas į sąlygas, kuriose žmonės nebus priversti savo gyvatis palaikymui žiūrėti į savo artimą, kaip į savo priešą, — bus galima įkūnyti gyvenime moralas: "Mylėk savo artimą, kaip pats save".

Tik socializmo laikuose galima bus pritaikyti praktiškame gyvenime kultuosius moralus, tai tik socializmo rėmėjai ir teikia tikri to moralo skelbėjai ir įkūnytojai, o ne krikščioniškoji dvasiškija ir bažnyčia. Išsireikiąnt J. W. Draperio žodžiais: "Kaip galime priimti tą bažnyčią už ištikimą vadovą nematomose dalykuose, kuri yra padariusi tiek daug klaidų matomose dalykuose? Kaip jį gali duoti pasitikėjimą moralikoje ir dvasiškoje srytse, jei ji taip aiškiai suklydo fiziškame pasaulyje?"

Bet technika eina tobulyn, mokslas platin ir progresas kykla vis smarkiau augstyn. Žmogus lieka vis kiltesnis. Vienutės miršta ir čielos tautos lieka tik ant istorijos puslapių, bet, abelnai paėmus, visa draugija eina prie augstesnės ir kiltesnės formos. Protiskasis horizontas (apyregė) eina platin ir amžinai brutaliskos pajėgos, baimės, žiaurumo ir pikto skęstą ir niekad nesugrąžinamą praetis valstybę.

Ir kuomet mūsų gyvenimo vakare ateis mūsų paskutinė valanda, kad nueiti į dulkių nesugrįžtančią praetį, mes galėsime su šypsenomis lupomis ir užganėdinta sąžine užmigti, zinodami, kad gyvendami nors mažą dalele prisidėjome prie to didelio darbo pakėlime draugijos iš dabartinio pikto, vargo, skurdodelaimių ir skausmo į padėjimą, kur bus ramybė, santalka, meilė ir brolystė, kur, viera-

pasidavimo, viešpataus proto tobulumas ir sąžinės laisvė. Tuktančius sykių, ne, nesuskaitomus sykius geriau mirsi su sąžine, zinant, kad gyvendamas prisidėjai prie draugijos buvio pagerinimo, kad prisidėjai prie geresnių sąlygų prirengimo buviančioms gentkartėms, negu kad mirsi su skausmo zenklu — kryžiu — mintyje ir jaučiant krutinę abejojimą, ar po visam tam sąmyliškam rupinimuisi visą gyvenimą vien tik apie savo išganyką ir nepaisant kitų, — ar po tam viskam da bus bent galima įgyti tą krikščioniškios dvasiškijs žadamąjį užgrabinį gyvenimą.

Draugijai tik teatneša nauda tie, kurie savo gyvenimo pastangas, norus ir darbą pašvenčia draugijos pakėlimui. Draugijai atneša blėdį tie, kurie visą savo gyvenimą pašvenčia sąmyliškam savęs išganymo darbui, nepaisant, kad kiti negali išsiganyti; tokie, save gelbėdami, kartais atima net kitam progą. Draugijai reikalinga žmonės, kurie dirba progreso labui, kad draugiją atvesti į geresnę, puikesnę, šviesinę ir tobulesnį stovį, o ne žmonės, kurie, sąmyliškai rupindamies vien savimi, nuolankiai begėdiškoje proto prostitucijoje aklaui klauso pratevių papročių ir nebylių, suakmenėjusių "apreikimų". Žmonijos progresas randasi ne dogmose ir praetyje, bet apšvietoje ir ateityje.

A. Herman.

Francijos patrijotai laikais apgarsino, kad liaudies norinti, idant tarnystė kariumenėje Francijoje būtų paiginta nuo dviejų iki trijų metų. Vienok melagystė išėjo aikštėn, kada patis kaimiečiai pradėjo kelti dideles riaušes prieš valdžią už praliginą kariumenės tarnystės.

Dabartinis politiskasis padėjimas Rusijoj, Lietuvoj ir Soc.-Dem. Partija.

I 1. Revoliucijos priešai ir jų darbai iš seno.

Paviršium žiurint į dabartinį politiską padėjimą Lietuvoje, o kartu ir visoj Rusijoj, išrodo lyg taip, kaip tai buvo ir prieš 1905 m., t. y. prieš revoliuciją, tiktai vienas persekiojimas pasididino. Ir paviršutiniai protaujanti žmonės, o pagal mūsų mokslą, revoliucijos priešai taip tvirtina, jog "niekas nepersimainė", o "revoliucija tai yra darbas buntovikių saujos". Jeigu ištikrųjų taip būtų, kaip jie tvirtina, tai nešiotojus revoliucijos dvasios, social-demokratų, reikėtų iki vienam visus, kartu su jų darbais, išnaikinti, kad nei skėlai nepasiliktų, o po draug su tuo jų naikinimu reikėtų ir ant visados užtvirtinti šiandieninę visuomenės tvarką, (sulig social-demokratų, betvarke).

Tvėrikai šiandieninės tvarkos iš seno laiko persekioja "ardytus" tos jų tvarkos, o Rusijoj caro valdžia tų revoliucionierių niekad ir nesigalėjo, nuo jų atsiradimo iki dabar, ir net tie takai, kuriais juos veda į kalėjimus, Sibirą, katorgas ir ant kartuvių, vis darosi didesni ir kruvinesni.

Ir nežiurint taip baisaus revoliucionierių persekiojimo ir jų darbo naikinimo, visgi Rusijoj 1905 m. buvo didžiausia revoliucija iš visų revoliucijų, kokios iki šiam laikui istorijoj yra pažymėtos. Dabar ir vėla darbininkų judėjimo augimas Rusijoj patvirtina social-demokratų mokslą, ir darbininkai daro visą tai, kas juos artina prie socialinės revoliucijos. Tuomi jie lyg ir atsako revoliucijos priešams, kaip savo kliaosios priekšams, kad darbininkai su jais ves kovą, kolei galutinai jų neperealės.

Jau 1905 m. revoliucijoj darbininkai išlaužė savo pirmus vartus į tos tvirtovės sienas, kuria buvo caro valdžia, biurokratija, visa Rusijos visuomenė uždariusi taip tvirtai, jog be žandarų cenzūros nei vienas šviesos spindulys iš kitų kraštų tenai praeti negalėjo.

Caro valdžios politika tam laike, prieš 1905 m., buvo Rusijoj tokia, kaip valdono, kuris iš "dievo mylistos" įgijęs galybę valdyti visuomenę, sulig dievo prisakymais ir visuomenės naudai, valdė taip, kaip Lietuvoj ukininkas valdo savo gyvulių kaimenę.

Caras darbavosi sustiprinimui savo galybės, kad amžinai pasilikus neaprubėžiuotu Rusijos valdonu.

Ar ištikrųjų caro galybė pačina iš "dievo mylistos", kaip tai krikščionių bažnyčios mokina? Ne, caro, kaip patvaldžio-despoto, galybė išaugo gyvenimo sąlygose, o jis, kartą iškilęs augstyn, stengėsi palaikyti tas sąlygas ir tada, kada jau jų nebuvo gyvenime. Iš to kilo neuzsiganėdinimas visuomenėj ir susipratusieje priešinosi atžagareiviškam veikimui visuomenės valdonu. Caras prieš revoliuciją valdė Rusiją, kaip savo privatinę nuosavybę, ir stengėsi ją amžinai taip valdyti. O valdyti vienam arba mažumai didžiumą, ir tai da neuzsiganėdinusiu, yra galima, tiktai aptamsinus ta didžiumą.

Palaikymui tamsybės tarpe žmonių buvo beveik užtektinai šnipų-zandarų, kurie daboj kiekvieną gyventoją ir persekiojo, bausdami kiekvieną kitaip manantį, negu caro valdžia yra prisakius. Bet pagilimui žmonių galvose tamsybės, reikėjo užsitikimesnius žmonių veikėjus, negu šnipai-zandarai, patstatyti tarp laudies. Ir tą darbą, juo-

dašimtišką darbą, geriausiai atlikdavo ir dabar atlieka dvasiškieje, visokių religijų kunigai, o jų tarpe pirmutiniai yra pravoslavų popai. Svetiškoji inteligentija, patsidavusi už pinigus, darbuojasi visokiose mokyklose ir laikraščiuose greta dvasiškių, aptamsinimui visuomenės, daugiausiai gi aptamsinimui darbininkų kliaos ir mažturčių. Religijoj caras semia sau dvasišką spēką, nes jo prisakymus čia į dievo prisakymus perdirba dvasiškiai, o pravoslavai jo dvasiškieji, kuriems caras yra netikėtai svetiskasis, bet ir dvasiškas viešpats, skelbia tarp žmonių, buk caras yra šventas. Jo politikoj buvo ir yra priešdanga platininti tikrą Kristaus mokslą tarp pagonių ir nepagonių, platininti pravoslavų tikėjimą. Nes to tikėjimo dvasia yra carui artimiausia, ba nuo to tikėjimo pačina ir caro galybė, kuri Rusijoj augo išvien su pravoslavijos augimu. Jau tiktai lėl paties pravoslavų tikėjimo platinimo tarpe kitaip tikinčių, turėjo išaugti jų tarpe kova, o kad platiniojas buvo visogaintis, tai, vieton, tikiybinių lenktynių buvo persekiojimas neprovoslavų: uždarymas kitokių bažnyčių, persekiojimas kunigų, suvaržymas gyvenime visų nepravoslavų, o ypač žydų. Visi Ruijos gyventojai nepravoslavai yra kaip ir žemesnio laipsnio carų "padonai", jiems uždrausta užimti viešpatystės urėdus, miestų ir gminų organizacijose, išskiriant zemiausius laipsnius, kokiu-nors sąlygą.

Tarp lietuvių kunigai kone tą patį atlieka, ką ir popai tarpe rusų. Išvien visų krikščionių dvasiškieji prisilaiko vinių pamatų tikėjime. Rusijoj pravoslavų cerkvė yra tautiška (rusiška), o katalikų bažnyčia tarpautiška, užtai pravoslavai yra caro pastatyti augščiaur katalikų. Katalikų kunigus mokina seminarijose po priežiura caro urėdninkų ir pagal jų užtvirtintą programą. Pastodai kunigai ir paraprijunius urėdus vikarių, klebonų ir tt., tuo pat jau tampa ir caro urėdninkais, jie gauna nuo valdžios algą, ordenu (atsizymėjimus) ir paaugstinimus urėduose; kasmet jie turi prisijūti per savo vyskupus raportus apie tai, kaip jų paraprijonai išpildo caro prisakymus. Kunigai visa tai daro, ką ir popai, tiktai jie organiskai priguli prie ne-rusiskos bažnyčios. Tikiu pat budu jie mokina paraprijonus ir vienokios jų maldes, tiktai ne viena kalba.

Kas link kalbančiųjų Rusijoj ne rusų kalba svetimtaučių, tai caro valdžia perėmė prisilaiko aprusinimo politikos, t. y., buk visus inorodcus, svetimtaučius dėl jų gerovės ir viešpatystės stiprumo reikia padaryti rusais kad jie kalbėtų rusiškai, ir prisijungtų prie augstesnės rusų kulturos. Čionai žodis "kulturos" yra tiktai dangtis, kuriuo caro valdžia pridengia savo juodašimtišką darbą. Visiems žinoma, kad rusai darbininkai ir mažturčiai visokiais budais atstumiami nuo apšvietos šaltinių, nuo laisvų mokyklų ir abelnai nuo mokyklų, nuo knygu ir laikraščių, o su svetimtaučiais, darbininkais ir surusintais mažturčiais taip-pat elgiama, kaip ir su jų draugais rusais darbininkais. Aprusinimo tikslas yra sustabdyti kulturos augimą, užkariautuose kraštuose, o kartu, naikinant kultūrą svetimtaučių, inorodcų, sėti jų tarpe tamsybės sėklą, iš kurios vėliau turės išaugti pravoslavija ir rusų nacionalizmas, kaip pamatai caro samodėravijos (patvaldystės). Lietuvoj aprusinimo darbas žymiausiai apsirėškė panaikinime liet. spaudos. Lietuviai po panaikinimui baudžiovos buvo darbininkai ir mažturčiai, kuriems "suvisu apšvietos nereikėjo"; sulig caro valdžios pa-

ziurų, vien tiktai augstiesiems luomams: dvarininkams ir kapitalistams reikalinga apšvieta, kad ir svetimtaučių kalba, kaip kad lenkų dvarininkams.

2. Biurokratijos atsiradimas ir jos viešpatavimas.

Biurokratija, o jos viršunė caras Rusijoj išaugo dvarininkų luome. Dvarininkai, pradėdami organizuoti ir atskirą luomą, ir da privilegijuotą (apteiktą palengvinimais), sutvėrė savo nuolatinę pildomąją organizaciją organizavimui savo luomo spēkų kovai su pavergtais sluogsniais: kaimiečiais, miestionimis, o dabar ir su darbininkais. Per visą laiką, kolei galutinai dvarininkai save išsikėlė augstyn, o kitas visuomenės dalis nustumė žemyn, posavimi, jie vedė be perstojimo su jais kovą: o atlikus tą darbą, dvarininkų kovos organizacija, biurokratija, turėjo dabar vien dabo, kad pavergtieji sukilę ne pasiliuosuotų ir nesulygtų su dvarininkais. Pavergtųjų tamsams palengvino ir tą darbą biurokratijai; tada ji pasinaudojo iš savo suorganizuotų spēkų ir pasikėlė augščiaur savo tvėrikų — dvarininkų. Dvarininkus pataukė po savimi biurokratija, padarė ir juos savo "padonais". Biurokratija, išsikėlus augščiaur visų visuomenės sluogsnų ir prisavinus dvarininkų galybę, apskelbė save "neaprubėžiuotu viešpatystės valdonu". Toliau ji varė dvarininkų darbą, kurį augščiaur paminėjau, tai yra, daboj dvarininkų tvarkos, Kovą su visa visuomene biurokratija vedė tiktai iš dalies, nes, atlikdama dvarininkų darbą, ji ejo kaip ir išvien su jais, bet su didžiama visuomenės, išskiriant dvarininkus, ji perėmė vedė kovą. Biurokratijoj viršunės viados buvo ir yra stipriose ryšiuose su dvarininkais, nes pačina iš to paties luomo ir jų materialiskai reikalai yra vienodi. Carai, ministariai turi didžiulius žemes plotus, o caras Aleksandras II prisipažino, jog jisai yra "pirmas dvarininkas Rusijoj".

Per kelis šimtmečius juodašimčiai viešpatavo Rusijoj, viena ranka sėjo tamsybės sėklą, o antra materialiskai išnaudojo pavergtus sluogsnis, ir kelerius metus prieš revoliuciją caro valdžia taip jautėsi stipri, kad grafas Vitte, budamas Rusijos finansų ministru, 1891 m. Paryžiu užtikrino Francijos valdžią, kad "greičiau mėnulis nukris ant žemės, negu Rusijoj bus revoliucija". Kad taip manė caro valdžia, kaip ir gr. Vitte, aišku iš to, kad ji nebijojo nei vieno savo kaimyno visoj Europoj ir Azijoj; ji buvo pirmučiausia apginkluota spēka tarp kitų viešpatystių, o tokius japonus tai beveik ir ištikro galėjo "kepurėmis užmėtyti". Ir jeigu caro valdžia apsiriko savo išskaitlaimuose, kas link savo spēkų (žmonių tamsumo), tai tik todėl, kad jos agentai vien raportavo pagal oficialiską susipratimo stovį visuomenėje, o tai, kas ištikro tenai buvo širdy ir galvoje pavergtųjų, tai prieš valdžią buvo užlepta. Jau tada iš dalies buvo išmokę žmonės ir kunigams laike ausinė meluoti, sakyt tiktai tą, kas jiems patinka, ir tą, ko nuo jų reikalauja viešpats caras, o ne tą, ką jie mano ir daro.

Antanas Baranauskas.

(Da bus).

Suvienyty Valstijų Augščiausio Teismo teisėjus paskiria Sv. Valst. prezidentas, demokratas ar republikonas, tikras kapitalistų pastumdėlis. Ar žmonės nėra avinai, kad nereikalautis teisės patiems žmonėms rinktis sau teisdaris?

Lietuviu ainiai — aniolai.

Pavarasis. Silta, gražu... Anulfras Varliauskas užsimovė ant pečių po dvi tarbas ir pradėjo keliauti iš kiemo į kiemą per Meironiškių kaimą.

Į pavakarį Varliauskas dasivarė iki Paplėstkiemio. Pas Jukubą Dovidą jis gavo apsinakvoti. Vakarienei namų šeimyninkė jam pripylė puoduką bulbių su skjstimu, atriekė duonos riekę ir padėjo ant suolo galos.

— Pavalgęs galėsi atsigulti ant pečiaus, — paaiskino šeimyninkė.

Po vakarienei vieni nuėjo gulinti, kiti, susėdę ant gonkų, šnekėdavo. Tik du vaikų pasiliko grįčioje.

Liampos šviesa silpnai žibėjo, taip kad Juozukas prisilenkęs balsiai skaitė "Ukininką" apie Lietuvos istoriją. Varliauskas tulą laiką klausėsi, ar šis pastatęs. Nugirdęs skaitant, jog lietuviai pačina iš Mazosios Azijos, kaip pagonai, jis prisistartimo ir, linguodamas galva, tarė:

— Neteisingai, vaikučiai, parašyta. Pats rašėjas nežino, ką sako. Aš beieigėdamas sušpėjau apėiti Kauno, Suvalkų ir Vilniaus gubernijas. Buvau taipgi Liepojuje ir Rygoje, taip kad aš geriau žinau, iš kur pačina lietuviai ir kad lietuviška kalba — tai seniausia kalba.

Vaikai nutilo. Jie pažiūrėjo į elgėtą ir vėl pradėjo skaityti. — Ką jūs čia skaitote, jei tai gazieta meluoja? — vėl pradėjo Varliauskas. — Jei jūs norite, aš jums tikrai išvirozysiu, iš kur lietuviai pačina.

— Tad iš kur gi jie paeitų? — užklausk Juozukas, dvylikos metų vaikas.

— Ką čia lietuviai tarės reikalus su Mazosios Azijos turkais? — Varliauskas pasirėmė ant kertės stalo. — Lietuviai pačina iš dangaus.

— Aš vis maniau, kad lietuvių tauta — tai iškilmingiausia tauta pasaulyje, — atsiliepė jaunėnis Petras. — Ir kalba gražiausia...

— Taip, vaikuti! — Varliauskas pakratė savo galvą su ilgais, žilais plaukais ir žila barzda. — Lietuva — tai vienatinė šalis gražumui ir prakilumui. Aš, turbut, čia niekuomet nepapasakojau, kaip tas buvo ir kaip tas prakilnumas pirmų — pirmiausia teko Lietuvai ir kodėl tas taip atsitiko...

— Mės da niekuomet negirdėjome, — atsiliepė Petrelis. — Taigi pasakyk mums dabar.

— Taip, vaikučiai... Tai buvo tuo laiku, kad Liuciferis kėlė revoliuciją danguje.

— Kada tai buvo? — nustebė Juozukas.

Varliauskas pažiūrėjo į vaikus ir nusisypsojo.

— O, tas atsitiko ne pernai ir ne užpernai. Tai buvo šimtai, šimtai tūkstančių metų atgal, kada tas atsitiko.

Juozuko akys darėsi vis didesnės ir didesnės ir jos žiūrėjo su tokiu nusistebėjimu, jog tas laikas turėjo but tokis ilgas, tokis senas.

— Tuomet nebuvo nei knygu, nei gazietų, nei tokių vaikų su paskretusiomis panosėmis, — Varliauskas vėl pradėjo.

— Tai tik tas turėjo but daug metų atgal, — kalbėjo Juozukas, žiūrėdamas į Petrelį, kaip pastarasis savo nosį į rankovę sluostė.

— Taip — tai — taip, vaikučiai, — tęsė Varliauskas. — Tai buvo labai, labai seniai. Tuomet da nebuvo nei Paplėstkiemio, nei arklų, nei karvių, nei jaučių, nei asilo, nei vieno vyro bei moteries, tai yra visai jokio pasaulio nebuvo. Buvo tiktai blizgantis aniolas Liuciferis vardu danguje; dabar jis yra vyriausias velnias pragare. Ir tas Liuciferis buvo tokis jau lo pusėje ir galutinė užbaiga to

gražus, augstas, blizgantis aniolas, jog ir apsakyti negalima. Jis turėjo auksinius rubus, deimantais ir perlais išdabintą kepurę ant galvos, gražius žibantius lekeruotus batus, su užriestais galais. Jis buvo toks jau didelis, gražus aniolas, bet kartu ir smarkus. Visi kiti aniolai prieš jį išrodė tokie menki, nusūsę ir baugūs, jog jie jam turėjo po kelis kartus į dieną batus pucyti, cukerkas jam nešti, baronkas, pipirinkus kepti, vyną iš bakčų į butelius pilstyti ir kitokius sunkius darbus atlikti. Tik vienas Liuciferis išdėjo sau ir nieko neveikė, lyg kad būtų kokis viršininkas dangiškos karalystės. Ant galo, jis net pradėjo visokius įsakymus davinėti, lyginai tas Krakų uriadninkas valstiečiams, kad po pusę puro avizų kas metą suveztyt. Taip, Liuciferis pradėjo ukazus siuntinėti, pamiršęs, kad ten pat dievas gyvena. Bet dievas apie tai nieko nežinojo, nes jam nieks nieko nepranešė. Ir tada jau daugelį angelų jis ant tiek įkūrė, jog jie slapta padarė prieš jį suokalbi, išsirinco sau vadą, lietuvišku vardu užvardytą, aniolą Mykolą, pagaliao davė jam titulą archaniolo ir paliepė jam pradėti. Tuomet tai jis ir pradėjo, tardamas: "Vyrai, tarpe mūsų randasi vienas perdaug išgalbėjęs aniolas, kuriam liepu — arba likti tokiu-pat, koki ir mes visai esame, arba jis bus nuhaustas už jo didelius sauvallavimus ir despotiskumą, ir jis apie tai gerai žino!" Išgirdę drąsius Mykolo žodžius, šimtas tūkstančių aniolų pradėjo šaukti: "Gerai žmogus Mykolas. Dabar tai mės parodysime, kaip cukerkas čiuplti ir nieko neveikti!" Nesuspėk tu man aptilti, kaip kitas šimtas tūkstančių aniolų šaukė: "Gerai žmogus Liuciferis! Mės stovėsime šalia tavo šono!"

— O kur dievas buvo? ar jis negalėjo ten jų numalšinti? — pertraukė Juozukas.

— Palauk, vaikuti, — tęsė toliau Varliauskas. — Tuomet Liuciferis atsistojė priešais savo armijos, pakėlė ranką augstyn ir susuko: "Vyrai, iškilime jiems tokią pirtį, kokios jie da neturėjo nuo pat savo gimimo dienos!" Ale kur tau, ir Mykolas išėjo priešakin savo armijos ir jis susuko: "Dabar, vyrai, ten jūs nesilidykite prieš saulę, persisverę ant verandų statinėlių! Kiekvienas iš savo vietą! Kuris nori pirties, ten jį ir pasiūsimė!" Ir su tais žodžiais, kad jūs matytumėte, pasigirdo klikimas, šauksmas ir neapsakomas blivivimas abiejų armijų. Pagaliau abi armijos pradėjo trypti ant vietos, lyginai tie indijonai, šokdami tautišką šokį prieš rengimąsi į mūšį su baltaisiais. Ir tokio sumišimo nei dievas, nei dangus niekuomet nematė. Kada jau dievas pravėrė savo ofiso duris, jis matė, kaip vieni aniolai kilo viršum, kiti leidosi ant misinginių grindų. Žinoma, dievas, išvydęs tokią baisią revoliuciją, užsidarė savo ofise, užsizrakino keliais raktais ir pastatė šalia durų devynis aniolus vardas. Per ištisus devynias valandas jie draskėsi nagais, kramtėsi dantimis, kumstėmis nosis kruvinosi — kovojo, kaip alkani šunės už padliena. Gi stalai, krėslai, gražiausios vazos, dvylikai dienų užsakamas laikrodžis ir viskas, viskas buvo sudaužyta į dangaus sienas. Lango tai nei vieno sveiko neliko.

— Tai turėjo darbo sudėti naujus, — stebėjosi Petrelis.

— O katrie viršų gavo? — suzingeidumu užklausk Juozukas.

— Kaip ir reikėjo tikėtis, — pasekmingas galas buvo Mykolo Ir tas Liuciferis buvo tokis jau lo pusėje ir galutinė užbaiga to

muši
ir j
jau
sint
galė
kas
anio
gus,
lauk
lybe
do i
šauk
deši
žem
geln
tokį
jaut
nėję
susi
sitik
daik
ziur
ten
viai
išga
tuk.
ned
yra
pus
mis
sisl
baj
jei
me
Liu
šim
nel
kol
re:
Jus
do
nu
sm
tas
no
aki
zir
pa
bu
šir
rė
da
mi
ko
ra
m
le
tu
je
n
ju
n
g
ju
g
n
p
s
s
li
g
s
r
s
d
n
p
l

blizgantis anio-
cyti negalima.
ius rubus, deis
is dabintą ke-
grazius žiuan-
batus, su uz-
Jis buvo tokis
s aniolas, bet
Visi kiti anio-
lė tokie men-
rtus, jog jie jam
rtus į dieną jo
erkas jam nei-
irnikus kepti,
outelius pilsty-
darbus at-
Luciferis sė-
neveikė, dag-
iršrininkas da-
Ant galo, jis
cius įsakymus
tas Krakui-
ziams, kad po
kas metų su-
uciferis pradė-
ti, pamiršęs
evas gyvena
ni nieko neži-
nieko neži-
jau daugelį
k įkūrė, jog
prieš jį suo-
vadą, lietu-
rdytą, aniolą
avė jam. Titu-
iejęs jam pra-
jis ir pradė-
ai, tarpe mu-
perdaug įsi-
iam liepiu —
koki ir mės-
bus nubausu-
savalivimus
jis apie tai
irdę drąsias
ntas tukstan-
šaukti: "Ges-
Dabar tai
aip cukerkas
veikti!" Ne-
ilti, kaip ki-
nčių aniolų
nogus Lucie-
me salta ta-
ou? ar jis
nalsinti? —
— Tęse to
— Tuomet
priešais sa-
ranką augė-
vrai, iškelki-
, kokios jie
savo gim-
kur tau, ir
šakin savo
o: "Dabar,
dycite prieš
nt verandų
nas į savo
pirties, ten
su tais zo-
tumėte, pa-
šauksmas ir
nas abiijos
abū armijos
vėtos, lygi-
kdami tau-
mąši į mu-
tokio sumi-
rangus nie-
da jau die-
o duris, jis
lai kilo vir-
minginių
evas, išvy-
licija, už-
irakino ke-
š šalia du-
argus. Per
landas jie
ntėsi dan-
sis krūvi-
alkani su-
Gi stalai,
azos, dvy-
s laikrodis
sudauly-
Lango tai
o.
bo sudėti
Petrelis.
avo? — su
š Juozu-
tikėties, —
ivo Myko-
uzbaiga to

mušio buvo tokia, jog Mykolas ir jo šimtas tukstančių aniolų jau po devynių valandų ir dešimt minučių mušio suvis pergalėjo Luciferį ir jo armiją ir, kas liko iš jo šimto tukstančių aniolų, tapo išmėtyti tai per langus, tai per verandų statinėlius laukan. Mykolas pats savo galbe išmėtė Luciferį už sprando ir, žiūrėdamas į krantinčius, šaukė: "Kriskite, kriskite per dešimt metų žemyn, žemyn, žemyn... staciū galva į pragaro gelmes!" Žinoma, pergalėjęs tokį baisų neprietelį, Mykolas jautėsi labai išdidus, ir vaikštinėjo, rankas į kelinių kišenių susikišęs, ir nei burbt. Bet atsitik tu man visai netikėtas daiktas! Kada jis pradėjo apžiūrėti griuvėsius, jis pamatė ten nuošaliai po stalais, paloviais ir kamuose susigrūdusius, išgaščio apimtus — kitą šimtą tukstančių aniolų, kurie visai nedalyvavo toje revoliucijoje, tai yra nei Mykolo, nei Luciferio pusės nepalaukė. Mat, jie sumislįjo geriau kur pragulėti pasislėpus, paskol mušis nepasibaigs. Ir sakyk tu man dabar, jei tik Mykolas būtų turėjęs menkesnį pasisekimą kovoj su Luciferiu, jis būtų buvęs dešimtį kartų žiauresnis linkui tu nelaimingų sutvėrimų. Bet Mykolas prisitarti prie jų ir tarė: "Lįskite, lįskite iš paloviu! Jūs esate aniolai, bet aniolai vado nesate verti! Pasikelkite nuo grindų ir laukite, kokia bausmė jus sutiks!" Tuomet šimtas tukstančių aniolų prisitarti prie Mykolo ir gėdulingom akim į jį žiūrėjo, nes jie gerai žinojo, kad tai buvo jų pareiga palaikyti dievo pusę, kuris jiems buvo visuomet geras ir mielasirdingas. Paskui Mykolas tarė: "Ką gi aš dabar su jums darysiu?" Ir jis nukreipė savo mintį kiton pusėn — jis mąstė: kokią dabar jiems bausmę surasti? Gi nelaukti sutvėrimai pradėjo šaukti: "Susimylėk, susimylėk ant mūsų grieščių, Mykolai!" Tuomet Mykolas pradėjo užsitarnavate. Jūs neuztektinai esate blogi, kad jus pragaran pasiuntus, nes da nebuvoote pakėlė rankos prieš gerus žmones, prieš dievą. Bet jūs nepakaktinai esate geri, kad galėtumėte danguje pasilikti, nes jūs mušyje nedalyvavote ir prisiegos neišlaikėte, jog jūs visuomet dievą gelbėsite. Aš nesiusiu jus pragaran, nors ir galėčiau tą padaryti, vienok iš dangaus grusiu laukan" Tuomet šimtas tukstančių biednų sutvėrimų pradėjo ne savo balsais šaukti, ašaras lieti, melsti atleddimo, kad galima buvo girdėti net Paplėstkiemyje. Esant iš prigimties minkšto budo, Mykolo širdis suminkštėjo, ir jis tai-

rė: "Jūs, biedni sutvėrimai! aš jums duosiu pasirinkimą: norėsite ant kokios žvaigždės kur padangėje — apsigyvensite, norėsite kur ant žemės, gražiausios planetos pasaulyje, bei kur kitur — tai jūsų liuosas noras. Užvardykite jūsų "poselenių" vietą, o aš jus pasiūsiu ten". Tuomet biedni sutvėrimai nudžiugo ir po trumpų diskusijų jie atsakė: "Jei mes butinai turime apieisti dangų, nors labai nesinorėtų, tad mus geriau pasiūsk ant žemės. Ir dėl labo ir meilės, džiaugsmo ir iškilmybės apsigyvensime ant arčiausio dangių sklypelio — Lietuvoj". Mykolas gi tarė: "Tegul buna Lietuva". Tuomet šimtas tukstančių biednų sutvėrimų pradėjo kraustytis iš dangaus. Vieni ten pundeliais, kiti su maišukais, kiti vėl su pundeliais ir kitokiais rėšinėliais plaukė, plaukė, plaukė per dangišką erdvę tankiai, kaip sniegas žiemos laike, ir leidosi ant Lietuvos žalių kalnelių ir gražiausių Baltikos pajūrės pakrančių. Jie gyveno ir linksminosi, zuvaudami po jures, medžiodami po mišrus, ardami laukus. Jie gyvenono ir širdingai dėkavojo Mykolui ir dievui, kad jie pasiuntė į tokią gražią, į tokią malonią vietą, kaip Lietuva. Taigi kam tate, vaikučiai, netiesa, jei kas kalba ar rašo, jog lietuviai paeina iš Mazosios Azijos, bei kad jie kada buvo pagonis. Jie nuo pat pradžios buvo geri katalikai ir dabar toki liko, kas pasirodo iš to, jog vyrai ir moteris, maži ir dideli meldžiasi kas rytą ir vakarą, kad suspėti iki pakutinei dienai dievo širdį padaryti tokią jau minkštą, tokią jautrią, kaip ta lepšė, kad jis pasigailėjęs, jog jie panešė ganėtinai didelę bausmę, esant toki ilgą laiką ištrėmime - poselenioj, — vėl pakviestų juos atgal dangun.

SATYRO UŽPEČKIS.

AMERIKONO BĖDOS.

Et, kai tam vyrui Amerike bėda, tai sunku ir apskait. Bėda ženotam, bėda neženotam. Neženotas esi — prusokai ir blakės naktį pasilio neduoda ir, nors marškinius ir butų kam išskalbtai, bet jau marškinių nėra už ką nusipirkti. Žmogus rodos dirbi — procevoji — turėtu užtekti, bet neužtenka. Pradedi rokuoti; surokuoji, kiek kaštavo šolderis, kiek balionės, kiek paliokiškos kilbasos, kiek raugyti kopustai ir kiek visas burdas. Apskaitai, rodos turėtu da trejetas dolerių likti ant šiusių, kelinių, marškinių ir kitokių tinkų. Bet visada trūksta. Ir tol nežinai, kur tie pinigai dingsta, paskol pati su koku prielaidiniu neisrunija arba paskol nepamatai, jog koksaiburdingierius niekada į darbą neina, o vis pas tave gyvena, panašėds ir apsirėdęs. Tada jau pasidaro klyr, jog pati iš tavo pinigų šėrė savo prielaidinį, sukuriu išrunio, arba maitino būlių burdingierius.

Kad mūsų prastų chamų, pocios prielaidinių, seris ir paskol su jais išrunio, tai da ne tokas, kaip Strikulis. Sako: "Jei tu nori su manim kalbėtis, tai eik šen į debatus. T. J. Kučinskas sako: "Visada esu gatavas prieš socializmo priešus!" Ateina paskirtas debatams laikas; laukiame visi tu "debatų", bet nėra. Tada T. J. Kučinskas šaukia A. Strikulį. Sako: "Drauge, mane išaukė į debatus, bet dabar tyli; aš esu gatavas stoti prieš tave, A. Strikulį. Bet A. S. neina. Mat, A. S. manė, kad T. J. Kuč. neis debatuoti, nusigąs Strikulio. Aš tavetei praslinkus, T. J. Kučinskas įsėina su prakalba kritikuoti Strikulį. Sako: "Drauge! — Jūs žinote, kad mane išaukė gintis A. Strikulis, bet kada išsė einu į ginčus, jis neina. Magi ne fonės? Gražų, džentelonišką, nuolankų, gerą savo darbą, arbininkai gali turėti lygias arbininkas su kapitalistais: puikiai gyventi ir vazinėti po Colorado kalnus, kaip pereitą pėnycia mano oponentas sakė: "A. Strikulis sakė: Lai darbininkai atsidarinėja langus ir gyvena geros stubose. "Kučinskas sako: Nueikime mės šį vakarą į Gary, Ind., Pittsburgh'a, Pa., ir kitur. Ar mės rasime darbininkus gyvenant puikiuose rumuose. Pittsburgh'e darbininkai nemato saules rėdies. Darbininkai gyvena ne rumuose, bet pasmirnduose ir supuvusiose lindyne. Ar gali darbininkas gauti tyro oro, kuomet jo gyvenimo vieta prie pekliskų dirbtuvių? Kodėl jie taip gyvena? Todėl, kad geresniam gyvenimui neuzdirba. "Strikulis sakė: Darbininkas, atsikėlęs išryto, lai vaikščioja po tyrą orą. "Kučinskas sako: Ar gali darbininkas atsikelti rytą ir eiti pasivaikščioti, kuomet yra dirbęs per istią dieną, kaip mulas, be jokio atsilisio! Darbininko sarnariai sutinę, jis taip yra nusikankinęs, kad vos galės atsikelti ir vėl eiti dirbti prie batus ir sunkaus darbo. "Strikulis sakė: 489 (ar tik tiek? Red.) miršta džiova į mėtus tik dėlto, kad darbininkai neuzsilaiko gerai ir nevazinėja vasaros laiku po miškus, kur galėtų atsikvėpti tyru oru. "Kučinskas sako: Mano oponentui baisu, kad miršta džiova 489 į metus. O kuomet kapitalistai užmuša 700,000 į metus, tas jam nebaisu! Ar gali darbininkas vazinėti po miškus, kuomet jis vos tik uždirba pragyvenimui? Darbo žmogui nėra

Korespondencijos.

VALPARAISO, IND. Birželio 27 turėjo but ginčai socialisto su republikonu. Dalykas buvo taip: Albertas Strikulis pereitą mėnų mokino vaikus pradinėje mokykloje (kiek mums žinoma, jis buvo High School's superintendentu. Red.) N. Dakotoje. Dabar vakacijų laike parvažiovo jis į Valparaiso pasimokyti. Jis laikė prakalbą lietuvių mokslieivii susirinkime; nieko gero nepasakė, vien tik save augstinu. Pasakė, kad vaikus turime mokinti; tik juos išmokinus, turėsime naudą. Po tam pradėjo plust darbininkus, kad jie nemokina savo vaikų ir patįs nemoka švariai užsilaikyti. Esą, darbininkai turi gyventi švariose stubose, švariai užsilaikyti, gerai valgyti, atsikėlus rytą, kaip penkios, pasivaikščioti tyrame ore ir tt. Toliaus sako: "Amerikoje kaip kapitalistai, taip ir darbininkai turi lygias privilegijas. Ar darbininkai negali nuvažiuoti į Colorado ant kalnų ir tenai išsigydyti džiova į kitokias ligas? Tas viskas yra apsilėidimas darbininkų. Socialistai — rėksniai, nemokina darbininkus, vien tik klaidina ir tt.

Buvo kritika. Drg. T. J. Kučinskas A. Strikulį gerai sukritikavo. Bet A. S. sako: "Jei tu nori su manim kalbėtis, tai eik šen į debatus. T. J. Kučinskas sako: "Visada esu gatavas prieš socializmo priešus!" Ateina paskirtas debatams laikas; laukiame visi tu "debatų", bet nėra. Tada T. J. Kučinskas šaukia A. Strikulį. Sako: "Drauge, mane išaukė į debatus, bet dabar tyli; aš esu gatavas stoti prieš tave, A. Strikulį. Bet A. S. neina. Mat, A. S. manė, kad T. J. Kuč. neis debatuoti, nusigąs Strikulio.

Avaitėi praslinkus, T. J. Kučinskas įsėina su prakalba kritikuoti Strikulį. Sako: "Drauge! — Jūs žinote, kad mane išaukė gintis A. Strikulis, bet kada išsė einu į ginčus, jis neina. Magi ne fonės? Gražų, džentelonišką, nuolankų, gerą savo darbą, arbininkai gali turėti lygias arbininkas su kapitalistais: puikiai gyventi ir vazinėti po Colorado kalnus, kaip pereitą pėnycia mano oponentas sakė: "A. Strikulis sakė: Lai darbininkai atsidarinėja langus ir gyvena geros stubose. "Kučinskas sako: Nueikime mės šį vakarą į Gary, Ind., Pittsburgh'a, Pa., ir kitur. Ar mės rasime darbininkus gyvenant puikiuose rumuose. Pittsburgh'e darbininkai nemato saules rėdies. Darbininkai gyvena ne rumuose, bet pasmirnduose ir supuvusiose lindyne. Ar gali darbininkas gauti tyro oro, kuomet jo gyvenimo vieta prie pekliskų dirbtuvių? Kodėl jie taip gyvena? Todėl, kad geresniam gyvenimui neuzdirba. "Strikulis sakė: Darbininkas, atsikėlęs išryto, lai vaikščioja po tyrą orą. "Kučinskas sako: Ar gali darbininkas atsikelti rytą ir eiti pasivaikščioti, kuomet yra dirbęs per istią dieną, kaip mulas, be jokio atsilisio! Darbininko sarnariai sutinę, jis taip yra nusikankinęs, kad vos galės atsikelti ir vėl eiti dirbti prie batus ir sunkaus darbo. "Strikulis sakė: 489 (ar tik tiek? Red.) miršta džiova į mėtus tik dėlto, kad darbininkai neuzsilaiko gerai ir nevazinėja vasaros laiku po miškus, kur galėtų atsikvėpti tyru oru. "Kučinskas sako: Mano oponentui baisu, kad miršta džiova 489 į metus. O kuomet kapitalistai užmuša 700,000 į metus, tas jam nebaisu! Ar gali darbininkas vazinėti po miškus, kuomet jis vos tik uždirba pragyvenimui? Darbo žmogui nėra

ra laiko manyti apie tai, nes jis rupinasi, ar darbą turės rytoj. Šiandien darbininkai badauja ir miršta badu tiktai dėlto, kad jie neturi atsakančio užmokescio už darbą.

"Strikulis sakė: socialistai — rėksniai; jie nepagerins darbininkų buvio. Kučinskas sako: Pažvelgkime šiandien į Amerikos ir viso pasaulio darbininkų padėjimą. Kas dėjosi West Virginijoje? Darbininkai buvo šaudomi; išmesti iš stubų, turėjo apsigyventi laukuose po atviru dangumi. Kuomet speigos ėjo per laukus, moteris glaudė prie savo krutinių susalusius kudikius! Moteris buvo spardomos iki konvulsijų, gimdė negyvus kudikius! Moterų krūtys buvo pjaustomos, moteris buvo išgėdinamos! Kas dedasi New Jersey ir kitur su strakeriais? Jie šaudomi, daužomi tik dėlto, kad išdriso pareikalauti geresnio užmokescio. Mės, socialistai, matydami tokius baisius valdzios darbus, negalime tylėti, mės pasmerkiame tokią valdžią ir kapitalistus. Tai, mat, Strikulis už ką vadina socialistus rėksniais, kad išdrįsta stoti kovon prieš tokią barbarišką valdžią.

"Strikulis sakė: Mės turime mokyti vaikus, kad iš jų but žmonės.

"Kučinskas sako: Tai geras patarimas, bet kaip mės išmokysime tuos kudikius, kurie dirba dirbtuvėse? Amerikoje dirba kudikių daugiau kaip keturi milijonai. Daug jų dirba, turėdami vos po 6 metus amžiaus!...

"Tada mės galėsime išmokyti kudikius, kada darbininkai paims į savo rankas valdžią ir darbo jrankius, ir paliuosiuos kudikius iš pekliskų dirbtuvių, o sius juos mokyklyn. To niekas neįvykdydys: nei bažnyčia, nei kapitalistai, o vien tik socializmas"...

Jaunas Socialistas.

BROOKLYN, N. Y.

Praeitą mėnesį čia susitvėre Lietuvių Vertelgų Susivienijimas. 23 d. birželio buvo jų prakalbos Tautiškame Name, da pirmą sykį tos rūšies prakalbos buvo Brooklyne. Kalbėjo V. K. Račkauskas, J. Vinikaitis, P. Mikolainis ir J. Liutkauskas. Žmonių buvo apie 200, jų tarpe vertelgų nedaug; buvo ir apie tužinas socialistų — tie visur eina.

V. K. R. trumpoj savo kalboj aiškino to susivienijimo tikslą, butent: 1) patraukti vertelgas prie visuomenės, 2) pagerinti vertelgų blogą padėjimą, 3) patraukti daugiau pirkėjų ir sunaudotojų. Kalbėtojas taipgi nurodinėjo reikalingumą vertelgų, kaip visuomenės patarnautojų, kol dabartinė tvarka tęsis; esą, ir jie reikalingi, bet, ar naudingi, neapsiėmė aiškinti; toliaus paaiškino, kad liet. vertelgos nenovietai priet pekliskų dirbtuvių? Kodėl jie taip gyvena? Todėl, kad geresniam gyvenimui neuzdirba. "Strikulis sakė: Darbininkas, atsikėlęs išryto, lai vaikščioja po tyrą orą. "Kučinskas sako: Ar gali darbininkas atsikelti rytą ir eiti pasivaikščioti, kuomet yra dirbęs per istią dieną, kaip mulas, be jokio atsilisio! Darbininko sarnariai sutinę, jis taip yra nusikankinęs, kad vos galės atsikelti ir vėl eiti dirbti prie batus ir sunkaus darbo. "Strikulis sakė: 489 (ar tik tiek? Red.) miršta džiova į mėtus tik dėlto, kad darbininkai neuzsilaiko gerai ir nevazinėja vasaros laiku po miškus, kur galėtų atsikvėpti tyru oru. "Kučinskas sako: Mano oponentui baisu, kad miršta džiova 489 į metus. O kuomet kapitalistai užmuša 700,000 į metus, tas jam nebaisu! Ar gali darbininkas vazinėti po miškus, kuomet jis vos tik uždirba pragyvenimui? Darbo žmogui nėra

resnius produktus nupirkti. Tuomet ir pirkėjams bus geriau, ir labai nupeikė žydas, kad esą didžiausi sukčiai ir jį patį labai apsukę, bet kaip — nepasakė. Mikolainis tik kelis žodžius pasakė, kad eity pirtk pas saviškius, kad vertelgos mokytus, pas kitus vertelgas tarnaudami, kaip vertelgytę vest ir kaip su žmonėmis apsieit, ir sakė skaitęs vieno žydo Sigel Cooperio istoriją; tas žydas turi ant 14 St. New Yorke didžiausią krautuvely; o kai jis atvažiovo į Ameriką, pats dirbo už 3 dol. kito krautuvely, pazino žmonių reikalavimus ir tapo milijonierium; sakė, ir jus turite proga tokiats tapti. Bet dabar tas netaip lengva, kaip anuomet, kol nebuvo taip išsivysčiusi vaizba. Liutkauskas taipgi nurodė reikalingumą vertelgų susivienijimo; girdi, mės turime tapti vertelgomis, kad netektų mės pinigai svetimaučiams; mūs tikslas turi but vertelgytė, ir reikia ją remti, o nemėtyti pinigų tokiems dalykams, kurių nei mės, nei mūsų vaikai nesulauks. Šitas taikyta, žinoma, į socialistus; da ir tai stebėtis reikia, kad p. L. iškentė neniekinęs socialistų, kaip paprastai darydavo; beja, da'pasakė, kad nori įsteigt skolimo ir statymo dr-ja, kaip Chicago ir Baltimorė.

"Kovos" Korespondentas.

tuomet ir pirkėjams bus geriau, ir labai nupeikė žydas, kad esą didžiausi sukčiai ir jį patį labai apsukę, bet kaip — nepasakė. Mikolainis tik kelis žodžius pasakė, kad eity pirtk pas saviškius, kad vertelgos mokytus, pas kitus vertelgas tarnaudami, kaip vertelgytę vest ir kaip su žmonėmis apsieit, ir sakė skaitęs vieno žydo Sigel Cooperio istoriją; tas žydas turi ant 14 St. New Yorke didžiausią krautuvely; o kai jis atvažiovo į Ameriką, pats dirbo už 3 dol. kito krautuvely, pazino žmonių reikalavimus ir tapo milijonierium; sakė, ir jus turite proga tokiats tapti. Bet dabar tas netaip lengva, kaip anuomet, kol nebuvo taip išsivysčiusi vaizba. Liutkauskas taipgi nurodė reikalingumą vertelgų susivienijimo; girdi, mės turime tapti vertelgomis, kad netektų mės pinigai svetimaučiams; mūs tikslas turi but vertelgytė, ir reikia ją remti, o nemėtyti pinigų tokiems dalykams, kurių nei mės, nei mūsų vaikai nesulauks. Šitas taikyta, žinoma, į socialistus; da ir tai stebėtis reikia, kad p. L. iškentė neniekinęs socialistų, kaip paprastai darydavo; beja, da'pasakė, kad nori įsteigt skolimo ir statymo dr-ja, kaip Chicago ir Baltimorė.

"Kovos" Korespondentas.

SPRINGFIELD, ILL.

23 birželio vakare po No. 2212 N. 15 gatvės buvo toks atsitikimas. V. Mikulis nuėjo pas savo žentą A. Kuckelį į svečius; prasidėjo gėrimas rudžio; kaip gerai įsikaušė, klyo tarp jų ginčai, nesutikimai, ir V. Mikulis peiliu subadė A. Kuckelį. Pašaukta policistas ir gydytojas. Supjaustytais tapo nugabentas į St. John's ligonbutį, o pjovikas į kalėjimą. Doktorai sako, kad vargiai bėgalės Kuckelis išgyti, nes, pora žaidų, padarytu krutinė, pasiekusios ir plaučius. Pjovikas, uždėjęs kauciją, tapo paleistas.

Abydu karš

24 birželio p. J. Bublevską draugai aukavo Philadelphijos cukernės straikebrams: P. Šarkā, J. Bublevskas, A. Lekavičius, J. Juknius, A. Vanagas po 50c.; M. Mazis 30c.; A. Raikus, A. Bielskis, P. Leka- vičius, P. Vištartas po 25c.; viso suaukauta \$3.80. P. Š. \$3.80 perduota straiko komitetui. "Kovos" Adm.

ST. LOUIS, MO.

21 birželio įvyko prakalbos, parengtos 44 kuopos L. S. S. Kalbėtoju buvo drg. T. J. Kučinskas iš Valparaiso, Ind. Drg. Kučinskas savo kalboj perzvelgė žmonijos istoriją, nurodydamas vargingą darbininkų gyvenimą nuo seniausių laikų lig šiai dienai. Ir pasakė, kad toki-pat vargai bus patol, kol egzistuos kapitalistiskas surėdymas, paskol darbininkai nesusivienys, ir nepaims į savo rankas valdžią ir išdirbystę. Paskui paaiškino, kodėl buna kriziai ir bedarbės. Prie kuopos tą dieną prisirašė 5 nauji nariai: 4 vyrai ir 1 mergina. 22 birželio buvo piknikas, parengtas sujungtomis spēkomis 44 ir 87 L. S. S. kuopy. Piknikas buvo Woodland Parke. Ten ir prakalbos laikyta. Angliškai kalbėjo presbiterijonų kunigas, o drg. T. J. Kučinskas lietuviškai. Abydu kalbėtoju nurodinėjo darbininkų vargus ir kapitalistų ištvirkimą, privesdami, kaip kapitalistai nesigėdija nei bjaurisiausių darbų kovoj su darbininkais. Publikos piknike buvo vidutiniškas burelis; visi gražiai linksminos lig vėlyba nakčiai, iš ko matyti, kad jau ir mūsų apielinkės lietuviai pradeda atjauti socialistams; be abejo-nės, butų da daug daugiau svečių susirinkę, bet tą dieną, kada nuo 3 val. po piet publika daugiausia pradeda rengtis į parkus, pradėjo lyti ir lijo kone visą laiką.

Man ilgu...

Man ilgu, nors medžių lapeliai plesdena Ir žvaigždės sau mirga augštai, Nors vakaro tyla daug buvusio mena, — Man gaila, kad nyksta tie gražūs vaizdai... Nors mėnuo padange linksmai sau keliauja, Kur veda berybės takai... Man ilgu — aš vienas liudė nepaliauju — Ar jauti tu tai, ar matai?... Barabošius.

KASMET PASIMAZINA SPĖKOS...

Motyvas Nekrasovo. Kasmet pasimazina spēkos, Kasmet, akmenėja širdis... Nejaugi reiks eiti į kapą, Pirm, tėviškė, saulė tau švis? Kad ašaros vilgyt liaus veidus Ir opiosios žaidzos užgys, Ir mano taip mylimos dumos Po tėviškę mielą pasklys? Bet mirštant norėčiau žinoti, Ar, tėviškė, tavo takai Teisingi, ar tiems, ką nauję Prašvis giedresni kad, laikai? Lai vėjai nau tėviškės klonių Vienintėlį garsą man neš, Kuriam' aimanavimų, skausmo Daugiau neišgirsčiau jau aš! Klajunas.

Kaip išrodo, virš minėtos kuopos turės ir pelno. Tik reikia papeikti tulus draugas, kad apsiėmė išnešioti apgarsinimus ir išdalinėti palei bažnyčią ir ant susirinkimo Š. K. L. K., bet nuėjo pas bažnyčią, kada jau nieko ten nebuvo, o paskui grįžo į susirinkimą, bet jau ir ten nieko nerado. **Varenis.**

CAMBRIDGEPORT, MASS.

Šiais metais Cambridge'aus lietuviai labai daug ką nuveikė. Daugybė visokių pasilinksminimo vakarų buvo surengta, užvėta vakarinės anglų kalbos mokyklos Y. M. C. A.; vadovaujant angliui H. M. Gerry, daugumas šiek-tiek pramoko angliskai kalbėti ir rašyti.

Susitvėrė nauja draugystė vardu "Lietuvos Dukterų ir Sunų", pastatyta ant laisvų pamatų; jon gali prigulėti kaip vyrai, taip ir moters. Tai jau turėsime dvi laisvas draugystes Cambridge'iu.

Yra susitvėrusi draugovė, ką rupinasi pastatymu tautiško namo; į tą draugovę priguli apie pusantro šimto narių; norintis prigulėti turi pirkti šėrą - akciją, kas prekiauja \$25; šėrą gali gauti ir ant išmokėsio, įmokėjus \$5, o likusius išmokant po \$2 į mėnesį. Gero pasisekimo.

Daugiausia trisio prie to visko prideda socialistai.

L. S. S. 71 kuopa nuo naujų metų surengė tris koncertus su įzanga, dvejus prakalbas, vieną balių ir sulošė du teatrališku veikalu; parengė ir daugias visokių pasilinksminimų; ant rudens rengiasi sulošti "Svarkas ir milinė". "Laisvės" choras savamaloniomis dainelėmis palinksmino publiką laike pirmievisių prakalbų ir susirinkimų.

13 liepos (July) atsibus 71 L. S. S. kuopos pusmetinis susirinkimas, 789 Main St., Cambridge; malonės draugai visi atsilankyti. **B. A. S.**

MONTELE, CANADA.

Čia darbai vidutiniai kruta. Iš kitur, vienok, atvykusiam darbas gaut sunku. Lietuviai su tikime gyvena. Jų vienybę nuolat stengiasi ardyti kunigas Višniauskas, kuris, vaikščiodamas po stabas, visap socialistas niekina. Jis vylioja iš lietuvių pinigų pastatymui lietuviškos bažnyčios, nors, mano nuomone, jau ir taip per daug Montreale bažnyčių, kurių angliai kunigai lietuviams da pigiau patarnauja už liet. kunigus.

Kuracio vaikas per neatsargumą, bėgdamas, ipuolė į upę ir prigirė. Jo kunas sudėginta krematorijoje, kas atsiėjo tiktai \$5.00.

Per krikštynas J. Griciaus su nauis svečiai suaukavo \$5.55 Sibiro politiškiems ištremtiniam. Į krikštynas pribuvo ir neprasytas kun. Višniauskas, gal, pasiteirauti, kur kukdikis krikštytas, ir rinko pinigų bažnyčiai. Surinko trejetą dolerių.

J. Gricius.

\$5.55 aukų polit. kaliniams gauta ir perduota R. ir K. S. Kom. izdininkui J. Ramanauskui. **"Kovos" Adm.**

MONTELE, MASS.

Dveji metai, kaip čia gyvuoja Liet. Teatr. Ratelis "Vėsula". Ratelis yra po globa L. S. S. 17 kuopos ir didžiama jo narių socialistai. Bėgyje 2 metų ratelis pastatė ant scenos 14 teatr. veikalėlių ir tiek-pat įvairių monologų, dainų ir tt. Dailės spēkomis ratelis negali pasigirti; tiesa, yra keletas ypatų, iš abiejų lyčių, kurios mėgsta netikėti, bet ir mokintis scenos dailės. Iš tų galima laukti gery lošėjų. Daugelis "V-čių" myli "rudį" ir mėlinas akeles; tuli jų pastilgimai daro negarbę visam rateliui.

Greitai sueis vieni metai, kaip L. S. S. 17 kuopa įkurė vaikų draugiję "Žiburėlių"; jaunimas turi išsirikęs iš savo tarpo val-

dybą, laiko mitingus (zinoma, su prigelbėjimu mokytojų) ir tt. Toki tvarka pratina jaunūcius prie visuomeniško darbo. Prie to yra mokinama lietuviškos kalbos. Kiek patyriau, "Žib." jaunimas turi didesnį palinkimą prie dailės: dainų, perstatymų, negu kitokių mokinių. "Žiburėlis" turi chorą, kurį veda drg. St. Turskis. Turiu pasakyti, jog drg. St. Turskis moka apsieiti su vaikučiais, už ką jie jį myli.

4 spalį 1910 m. vietinių lietuviškų draugysčių trisus (pačią pradžia padarė L. S. S. 17 kuopa), tapo sutvėrta draugovė ant korporativiškų pamatų, kad pastatius Tautiška Liaudies namą. Tokis visuomeniškas darbas reikalavo visuomeniškos paramos: pinigų ir darbo; bet aciū Montello ir apielinkės lietuvių aukoms ir darbai, T. Liaudies namas greitai laiku jau bus gatas. Narių turi ta draugovė 1,088. **P. M. B.**

DE KALB, ILL.

Per pasidarbavimą L. S. S. 178 kuopos įvyko prakalbos. Kalbėjo A. Antonovas. Pradžioje kalbos kuo-aiskiausiai nurodė, kaip darbininkai yra mulkinami ir išnaudojami kapitalistų. Vėliaus aiškino socializmo reikšmę ir kodėl didžiama priešinasi socializmui. Į užbaigą kalbėjo, kokia yra nauda iš mokslo. Argumentai buvo gana įdomūs. Už tokias prakalbas publika išreiškė kalbėtojiui padėką smarkiū delnų plojimu. Publikos prisirinko pilna svetainė, kad išgirst, ką tas bedievis pasakys. Atsilankė ir tie, ką neseniai drebėdavo iš baimės, išgirdę žodį "socialistas". Bet po prakalbų ir jie patįs pritarė, kad tas žmogus teisingai kalbėjo. Aš spēju, kad turėjo rasti ir tokių, kuriems prakalbos nepatiko. Nes publika susidėjo netik iš socialistų, bet da iš demokratų, republikonų ir kitokių gaivalu. Bet visi dekalbėčiai moka susivaldyti.

Į metus laiko buvo parengta 6-rios prakalbos. Bet nei syk neiškilo triukšmas ir nei syk nepasirodė kiaušiniai, agurkai ar kiti dvokiantį ginklai.

Užbaigus prakalbas, priminta apie lėšas, ir publika suaukavo \$7.00. **Ex. Klapčiukas.**

STOUGHTON, MASS.

Šiuo tarpu mūsų vaikinai labai susirgę taip vadinama "meilės karštligė". Padėjimas opus. Mat, keliatas sukibė į vieną skaistaveidę, — netik ją ant rankų nešioja, bet ir ant "baisikelių" pavazinėja.

Patartina sergantiems kreipintis į "Philadelphijos Medikališką Stebuklinga Kliniką", kad padarytų kišeniams operaciją. Viso gero velijantis **J. Fisenka.**

42 MIRĖ NUO KARŠČIŲ.

Nuo šios vasaros karščių Philadelphijoje mirė jau 42 ypatos. Philadelphijoje per Fourth of July užmušta 2 žmonės ir sužeista 200.

NAUJI RASTAI.

AKLUMAS IR TRACHOMATUVOJE, dr. P. Avizonis referatas, skaitytas 1912 m. Lietuvių Mokslo Draugijos visuotiname susirinkime; M. Piasekaitės-Slapelienės knygyno leidinys; atspaudinta iš "Lietuvių Tautos". Vilnius, 1913 m., Kuktos spaustuvė; 12 pusl.

REDAKCIJOS, ATSAKYMAI.

J. J. Dajoutai. Tamstos korespondencija tiko spaudai, bet dėti jos negalėjome, nes jau būdragiųjų "Žiburėlių"; jaunimas turi išsirikęs iš savo tarpo val-

Iš Philadelphijos.

BĖDA MERGININKAMS.

Direktorius Porter suorganizavo 20 policistų ir detektivų, buvusių miesto tarnystėje nemaziau, kaip po 10 metų, ir pasiuntė juos (civiliškuose drabužiuose) tēmyti tuos, kurie užkabinėja ant gatvių merginas ir moteris, vadindami prie nemorališkiū darbų.

Jau keli vyrukai suimti ir nu-teisti po 10 dienų kalėjiman už užkabinėjimą merginų.

REIKIA VALDŽIOS PAKIRKĖJŲ.

Stebėtinus dalykas, kaip kartais kapitalistų politikieriai, tyčia ar netyčia, pasirodo atviri. Štai Suvenytų Valstijų vice-prezidentas Marshall savo prakalboje pasakė, jog biznieriiai turi gi ką-nors Washingtone turėti, kas apgintų jų reikalus; ir jis pripažino, jog tokiais biznierių apgyneiais yra valdininkų ir kongresmanų papirkėjai, kurie už pinigų pirkinėja tokius įstatymus, kokių jų bizniui reikia; Marshall to darbo anaipol nenupeikė.

SIUVĖJŲ STRAIKAS.

4000 Suvenytų Siuvėjų uni-jos darbininkų vėl šaukia strai-ką, pagal visuotiną nubalsavimą. Reikalauja trumpesnės darbo dienos, sveikesnių aplin-kybių ir panaikinti antrines kontraktorius.

CUKERNINKAI PRALAIMĖJO STRAIKĄ.

Sprekle cukernės darbinia-kai pralaimėjo straiką, kuris prasitęsė 9 savaites ir labai nu-vargino darbininkus. Sugrįžo į darbą nieko o nieko nelaimė-ję; girdėt, kad kompanija keti-na da numušti mokesį.

Lietuviai da butų pasilakė kelias savaites. Jie da turėjo arti 200 dol. aukų fonde ir vis da aukos jiems atėdavo. Be to, lietuviai darbininkai tur-turi daug mažesnes šeimynas už lenkus. Sakoma, kad lietuviai ir be aukų da butų galėję išstrai-kuoti kokį mėnesį laiko. Bet lenkams, girdi, tai ir dabar jau prisiėjo badas kęsti.

Lietuvių laikraščiai kaip social-istaiški, taip tautiški ir katali-kiški, visi rėmė šį straiką ir dē-jo straikerių atsisaukimus dėkai aukų.

Kas kita lenkų laikraščiai. Tautiški ir katalikiški vietiniai lenkų laikraščiai pasidavė cukernės superintendentui Peterso-nui ir nuolat skelbė, kad darli-ninkai straikuoja suvis be reika-lo ir straiko jokiū budu nelai-mės; kitų vietų lenkų tautiški ir katalikiški laikraščiai taiggi neparodė jokios užuojautos strai-keriams.

Philadelphijos lenkų kunigai be perstojo rietė pamokslus prieš šais straiką ir ragino darbinin-kus "nebuti kvailiais" ir eit dirbt; sako, ko jūs klausote tų social-istų ir anarchistų organizator-ių-buntaučikų, kurie jus tiktai apgaudinėja.

Lietuvių katalikų vietiniai kun-igai nekovojo prieš straikerius. Kun. Kaulakis pats aukavo jiems \$10; tik kun. Milukas, kada atė-jo straikerių kolektoariai, davė vien ant karų 25c. ir da pasie-piančiai atsiliepė apie straiką.

DIDELIS PIKNIKAS.

4 d. liepos atsibuvo piknikas 6 suvienytų Philadelphijos pa-salpiinių draugysčių. Žmonių buvo labai daug ir visi smagiai linksminosi. Cukerninkai buvo įpykę ant studento Leonavičiaus, neseniai pribuvusio iš Bostono, už tai, kad jis kalbėdamas nu-peikė straikuojančius cukernin-kus, ir jau buvo pasiryžę mušt jį ir vietinį medicinos studentą A. Dambrauską. Pikniko kom-itetas suzinojęs kuo-greičiausiai išsiuntė Leonavičių lauk iš pikniko, kad per jį neiškiltų muštynės. Paskui vėl viskas buvo ramiai. **A-čius.**

POLEMIKA.

SO. BOSTONO MELAGIAMS.

Mūsų tautiečiai ir klierikalai taip pyksta ant socialistų, kad jiems viskas sekas. Padėkim, buvo parengtos socialistų ekskursijos 8 birželio. Tuom tarpu buvo ir Jaunuomenės Rateleio ekskursija. Nors rateliečių ir laivas buvo didesnis, bet žmonės su jais nevažiavo. Pas socialistus buvo 118 žmonių, o pas rateliečius 60. Įdukę rateliečiai pradėjo pyksty korespondencijas j sau patinkamus laikraščius, kad socialistai, girdi, platiną girtuoklystę, ir tulas J. Dg. per "Vienybę Lietuvni-kų" sako: "nes visi ratelio sąnariai-jaunikaiciai ir mergelės blaivūs ir prakilnūs". Biskutj toliau: "Tuom pačiu laiku ir toj pačioj vietoj buvo išvažiavimas So. Bostono socialistų. Reikia pastebėti, kad mūsų "social-istai" pradeda girtuoklystę plati-ninti: turėjo "rudžio" apie 15 "keisų" ir nemažai degtinės ir tą viską pardavojo". Na, ir ką sakysit, ar tai čia ne aiški melagystė? Turbut, pats J. Dg. buvo girtas, kad negalėjo pamaty savo rateliečio, "blaivaus" ir "prakilnūs" V. U., kaip šaukė, bonką rankoj turėdamas, "Tegyvuvoja lietuviška tauta", o kitas toks pats "prakilnūs" ratelie-tis V. K. rėkė apsiptojas: "cicilistai kiaulių ganyt!". Matykit, buvo traukimas virvės ir, kuomet rateliečiai nuveikė, tai tie "prakilnūs" rateliečiai pradėjo koliotis, kad socialistai ne-turi spēkos. Bet j diskusijas tai nei gu-gu, kuomet buvo pakvies-ti. Kad tikrą teisybę parodyt, koki yra "prakilnūs" rateliečiai, tai pasiklausčiau aš jų: kiek bakūčių ištuštint ant viršaus socialistų svetainės St. Omer Hall ir kiek "keisų" išgėrėt L. U. D-stės svetainėj?

Tiesa, kad ir socialistai tu-
stėje laisvi, bet ar tie "prakilnūs" stė, jeigu padalinus 6 "keisai" ant 118 žmonių? Po kiek išei-tų ant ypatos ir ar gali nors vienas žmogus iš tiek pasigirti? O kas link degtinės, tai, turbut, J. Dg. akyse rodės, kad ją socialist-tai pardavojo! Turiu pasakyt, kad visa lietuviška So. Bostono visuomenė žino, koki yra "girtuokliai" socialistai ir koki yra "blaivūs" ir "prakilnūs" rateliečiai; to nereikia aiškint.

AUKOS PHILADELPHIJOS CUKERNINKAMS.

Del. County. 29 birželio bu-vo išvažiavimas iš Philadelphijos. Per pasilinksminimą pa-rinkta aukų straikeriams cukerninkams. Aukavo: Jonas Stikas, P. Stanelis, P. Sanelienė, V. Didjurgis, K. Matulevičia, F. Tamošaitis, St. Banelis, J. Mar-inkevičius, J. Benialis, J. Janauskas, P. Stankevičius, Anelė Stankevičiūtė, P. Pokeckas po 25c.; K. Dalinkevičius, K. Samulionas, A. Grigalunas po 50c.; išviso surinkta aukų Philadelphijos straikeriams \$4.75c. **Kazys Dalinkevičius...**

\$4.75 aukų perduota straiko komitetui. **"Kovos" Adm.**

Cleveland, Ohio. Laike drg. Kasparkos prakalbų aukavo: P. Eršvoda \$1.00; J. Senkus, P. Senkuvienė, A. Proškevičia, B. Proškevičia, J. Zanakaitis, K. Kairukštis, Ona Naujokienė, J. Vaitkus, J. Jenkus, J. Baskutis, P. Kveklitūtė, M. Smulksčiūtė, J. Naujokas, M. Jorgelis, A. Sedabras, P. Stasiulevičius, J. Tamasiunas, P. Karalius, P. Čepukas, D. Pretkus po 25c.; smulkesnių aukų 30c.; viso \$7.25; persiuntimo lėšoms atimta 13c. **A. S. Šmigelskis.**

\$7.12 perduota straiko komite-tui. **"Kovos" Adm.**

So. Boston, Mass. P. Paltanavičius, S. Urbonas, Zukaucas, Kurk, J. Leleika, Cicilija Leleikienė, J. Smelstorius, St. Stkiparas, St. Indriunas, J. P. Raulinajtis po 25c.; viso \$6.44. **R. Perniacas.**

\$6.44 perduota straiko komite-tui. **"Kovos" Adm.**

Daugiau aukautojų vardų ne-priduota. **Redakcija.**

Bentleyville, Pa., aukavo pu-siau Philadelphijos ir Patersono straikeriams S. Kundrotas, J. Roman, A. Kersnauckas, J. Sutkaitis, W. Romah po \$1.00; F. Kundrotas, J. Milkonas, V. Vai-tkus, A. Draktainis, St. Jašis-kis, E. Gustin, B. Kaupinis po

Sajungos Reikalai.

L. S. S. PILDOMOJO K. NE-SUSITAIKYMO KLAUSIME.

Kad VII Susivaziavimo tari-mais negalima vadovautis, kol jie nėra visų L. S. S. narių balsavimui priimti, tai tiesa. Mūsų P. K. nariai ypatingai turė-tų gerai susipažinti su L. S. S. konstitucija; tuom jie išvengtų daug tarp savęs nesuitaikymų, ir "Kovoje" be reikalo vietos ne-užimintų nei sąjungiečiams kraujo panašiais tarimais negadi-ntų.

Draugo Paukščio paminėtoji taisyklė "Kovos" 51 1911 metų tebegyvuoja ir kol tokios taisy-klės nėra permaintytos ar at-mestos, P. K. nariai visai neturi reikalo savęs klausiti, ar jie sutinka su jomis ar ne, tada, kada jas pildyt reikia. Turėjo laiko savęs pasiklausti, apsiimdami į tą istaigą. Kas apsiėmęs nesu-tinkta jas pildyti, tuom pat rezign-uoja iš tos istaigos ir į jo vie-tį Centro Sekretorius turi pakvies-ti sekantįjį kandidatą. Tame reikale nieko neturi veikti Veikiamasis Komitetas: čion L. S. S. Sekretorius darbas, nes čia dalykas taip yra aiškus, kad jame jokio tyrinėjimo nebireikia. Perskaitykit konstitucijoje strai-psnį 26.

Jeigu mės pritarisime už pa-ziuras ginčams ir tame laike, kada toms istaigoms organizaci-jos taisyklės reikia pildyt, tai sveiki dingę su tokia tvarka. **IV Rajono V. K. narys J. Šukys.**

M. PASKOLOS RATELIUL

Nuo drg. Žymonto į Moks-liečių Paskolos Ratelio izdą pri-ėmiau \$1.30. **Įzdininkas J. Šukys.**

Tos aukos gausis nuo J. Va-balo iš New Britain, Conn. **"Kovos" Adm.**

PROPORCIJONALIŠKŲ MOKESČIŲ.

P. Mozuras Springfield, Ill. \$1.00.
4 kp. Chicago, Ill. \$1.00.
48 kp. Pana, Ill. \$4.00.
42 kp. Easton, Pa., \$3.00.

PRANEŠIMAS.

Chicago Heights, Ill., 23 ge-gužio buvo parengtos VII Ra-jono prakalbos. Kalbėjo A. Antonovas. Apie prakalbas nėra ko rašyti, nes nieko svarbaus jose nebuvo; tik pabaigoj pra-kalbos pasigyrė, kad čia med-cinos mokslo (! Red.) ir ra-gino užsirašyt laikraščius "Pirmyn" ir "Lietuvių Žurnalą", o apie įsirašymą j socialistų kuopa visai neminėjo; tik sakė, kas užsirašys per jį laikraštį, tai bus jam pašala eit mokslus. Taigi apie 8 vaikinai ir užsisakė laikrščius ir tie vaikinai išlaukė apie 5 savaites, o laikraščių kaip nėra, taip nėra; manė, kad išleistuvės kaltos ir davė žinių išleistuvėms, o atsakymą gavo, kad priėmė tik tris prenumera-tas, o kitos penkios prienumera-tos bene liko tik Antonovo ki-šeniuoj. "Lietuvių Žurnalo" iš-leistuvė gi nieko nuo jo negavo.

Jeigu Antonovas neturi gėdos užslėpt keliatą dolerių, tai, kai bus gydytojum (! Red.), ne-turės gėdos ir paskutinį centą iš žmogaus atimt. Taigi prane-šu visoms L. S. S. kuopoms, kad pasisergėtų tokių agentų-kalbėtoju.

Rajonai neprivalėtų imt už kalbėtojus tokias ypatas. Gaila, kad toks žmogus ir šiek-tiek mokytas, o tokiais ne-graziais darbais užsiima.

Mūsų Chicago Heights nauja kuopelė velija A. Antonovui pasitaisyti. **A. Garbulas**

Sveicarijos social-demokratai išrinko da vieną socialistą į ša-lies parlamentą.

LIETUVA.

Bjaurus advokato pasielgimas. Is tikru saltiniu mums prane...

Z. Aleksos bylai gana daug pinigų buvo surinkta Amerikoje. Keli apkaltinti toj byloj, buda...

Laikė teismo pasirodė, kad su kitais advokatais nebuvo atsaka...

Tad minėtam kauniškiui advokatai klyvo visi tie 300 r. kurie pagal teisybę turėjo buti...

Dabar, kada keli ištremtieji Sibiran nurodė kauniškiam advokatai, kad jisai paėmęs ke...

Anykščiai, Kauno gub. Visur žmonės kovoja su girtuoklybe, bet pas mus, kaip tyčia — tarym...

Baznyčioje betvarkė: vienos davatkos užkabineja ant spavie...

Kračiai, Kauno gub. Gegužės 26 įvyko baisi žmogūdytė: vyras vyrą su brekštange užmušė. Piktadaris suimtas.

Pasvalis, Kauno gu. Degtinė savo darbą varo: šiems jau 4 žmonės per girtybę pražuvo — 1) prigrėdė; 2) arkliai girta...

Kun. Vitartas, turbūt, jau visus darbus pabaigė. Lyg galvą pametęs, gožinėja Rygos gatvėmis ir pamatęs žmogų "Rygos Naujienas" skaitant, išplėšia iš...

Rygos didumas. Pagal šio miesto valdybos aprokavimą, Ryga turi virš 79 keturkampių viorstų ploto. Skaitlius gyventojų Rygoje apie 350 tūkstančių.

Rengiamas naujas "donosas". Girdėjome, jog klerikalų šulai, nekuri Rygos inteligentai, rengiasi, parašyti prokurorui ant "Rygos Naujienų" "donosą" už įvykų laisvą rašymą apie katalikų fanatikų darbus prieš kitatikius.

Vėliau, jeigu ištikro "anų ponų" sąžinei ištėks įiegti tą "donosą" parašyti, paduosime savo skaitytojams vardus ir pavardes naujų "donosčių".

al-demokratai cija listą į ša...

Lietuvių paklano išreiškimas.

Keliata lietuvių, sustoję į komitetą, rinko lietuvių parašų, idant nusiuntus cesoriaus Vilhelmo 25 metinei valdymo sukaktuvei. Tasai adresas, kiek laikraščiai skelbia, kainavo 500 markių ir tapo cesoriui paduotas kelių tai komisijai prigulinių pony, bu-

Tautiečiams lietuviams toksai apsiireiškimas nenuostabus, nėra taip elgias visuomet tos rusies lietuviui. Jiems svarbu prie kiekvienos progos buti tais, kurie tirpte sutirpsta už vokietytę. Jie stengias visuomet rinkti pritarėjų ir, keliatą jų suradus, skelbia ir rašo, kad visi "lietuviui" yra tokios nuomonės. Juos galima priskaityti šalia to tai rusiai lietuvių, kuriems toksai patrijotizmas palukanų atneša. Vienok atieities lietuvių istorija pavadinus juos tikrais vardais.

Naujas apsunkinimas pereiti slapta sieną (rubežių). Komisija užvirtinimui tarp Rusijos ir Vokietijos sienos padavė sekančią sumanyą. Ant pačios sienos reikia pastatyti tvorą, arba iškasti gilią grovę, kas prigultės nuo aplinkybių, t. y. nuo vietos. Be to, sekąs sumanymas palengvintų susekti slaptą parėjimą per sieną tuomi, kad ant rusiškos pusės taptų kasdieną pagal tą tvorą arba grovę birstoma smilčių. Kiekviena pėda ant jų atsižymėtų ir kareivis ant sienos stovįs butų už tatai atsakomybėn traukiamas. Išpildymas šito sumanymo reikalautų didžios bazmos pinigų, o pasekmės butų abejotinos. Berods vienas dalykas yra aiškus, kad tad šalia oficiališko tų smilčių barstymo butų ant sargybos stovintieji kareiviai gundomi barstyti užsiiminėti ir iš privatiško atžvilgio.

("Birutė").

Is ŠKOTIJOS. Bothwell Park. Bjaurus "šposas". 2 d. birželio šioje anglių kasykloj atsitiko tarp lietuvių nelaimė. Mat, J. Budinauskas ir A. Skrielevičius sumanė "šposą" iškirst savo draugui bedirbiam. Suradę stiprų šniurą, pririšo skersai kelio. J. Maknauskas turėjo važiuoti su anglių vagonėliu. Šniuro buta stipriai pririšto ir J. Maknauskui smarkiai bevažiuojant į pakalnaitę šniuras užsikabino už kaklo ir labai sužeidė. Žmogus dar ir šiandien nebegali dirbti. "Šposininkai" paduota į teismą. J. Budinauskas jau išbėgo į Vokietiją.

Motherwell. 30 d. gegužio Pašelpinės Draugijos 11 kp. čia parengė vakarą su šokiais. Pertraukose šokių buvo deklamuojama eilės. Tas nepatiko kaurioms mūsų "misiukėms". Pasigirdus deklamuojant, jos ėmė šaukti, kad nereikia deklamacijų, nes, esą, tik kunigas gali į žmones kalbėt, o ne kokis ciciilikas". Blogai Motherwellio moteris supranta deklamacijų prasme.

Dalkeith. Lietuvių čia gyvena 9 šeimos ir 10 pavienių. Visi dirba anglių kasyklose. Uždarbiai neblogi.

Apšvietimas tarpe vietinių lietuvių stovi labai žemai. Laikraščių nepareina nei vienas, iš draugijų tėra viena pašelpinės kuopa.

Pakalbinus prie draugijos prigulėti, paprastai atsakoma: "Kam aš mokėsiu tiems rup... ciciilikams".

("Rankpelnis").

AGENTŲ REIKIA.

Uzdribk daug pinigų. Klausykite: — Mės išdirbame daugelį pastebėjimų naminių gyduolių, kaip "Magic Relief", didelis sveikatos stiprintojas, "Butylax", kaip cukreliai gar...

TODD CHEMICAL CO., WENONAH, N. J.

1-MOS L. S. S. KP. DRAUGŲ ATYDAI.

Tikslu L. S. S. yra kovoti prieš šiandieninį netikusį rėdą, kur jus ir visa darbininkų klasa yra bjauriausiai išnaudojama. Visu-gi L. S. S. narių švenčiausia pareiga yra remti ir palaikyti tą kovą, suteikti tai kovai reikalingas spēkas, padaryti ją pasekmingą, pergalingą ir nesania laimę ir išsiluosavimą prispaustiesiems. Bet kodėl jus drg. (daugumoj) užmiršote savo pareigą, kodėl šiame laike atitaukėte savo prigelbstančią tai kovai ranką, kodėl jusų pečiai ne sykiu su mūsų pečiais verčiančiais šios netikusios tvarkos kalinančius darbo liaudį sienas.

Draugai! neatsilikite nuo vėluojančių savo brolių ir neapleiskite mus cilių! Ateikit ant 1-mos L. S. S. kuopos susirinkimo ir visi užsiiminėkite užtikvinti mokescius. Tę pagelbės išleidinėti aštriai mūsų rankose kardą, laikraštį "Kova" ir citus raštus.

1-mos kuopos susirinkimas busies 13 d. liepos 1913 m. 2 val. po pietų Fairmount Park, adre. 101 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Sekt. J. D. Tamis.

NAUJAS LAIKRASTIS.

Liepos mėn. š. m. pradės išleidinėti mėnesinis juokų bei sargybos laikraštis "Sakė". "Sakė" bus atonių puslapių su paveikslais. Pakraipa ultra liberališka. Išleidinės Julius Mickevičius. "Sakė" keratys — biblijos tautybė, tikėjimo bei je atstovų moralybę ir visus tuos veikėjus, katrie prisiidengė skraiste patrijotizmo, bandys pataikauti turčių klasios gyvenimui. "Saken" rašys visis įzymesni Europos ir Amerikos rašėjai, humoristai. "Sakė" kainuos tik 50 centų mėtam, meldžiame užsisakyti tuoj, nes pirmas numeris "Sakės" bus naujas svečias į tamstos stubą! "Sakės" adresas: 1607 N. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

PRANESIMAS L. S. S. 137 KP. DRAUGAMS.

Mėnesinis susirinkimas atsisbus 13...

50,000 KNYGU

Pasakys Kokiū Budu Gali Pats Save Isigydyti Namie.

Kožas kenčantis vyras ture pareikalauti vieng iš tų Stebuklingų dykai gautų Knygų. Ta knyga yra vertės \$10.00 kožnam kankinamų vyrų. Knyga ta pasakis sveikam vyrų kaip saugotės nuo ligų. Jauni vyrai, kurie mana apsvėsti naudos skaitidamė tą knyga. Jeigu sergate nuo Pilva ligų, Negrnomulavima, Užsikisima Žarnų, Kepėnys, Skilvės, Inkstų ar Puslės ligų, Nusilpneima Nervų, Pražudytą Vyriskumą, Neprijemny Sapnų, Lytišką Nusilpneimą, Užnuodijimą Krauja arba Brantų, Skrofula ir Nevalų Kraują, Pulavima arba Triperį, Užkrečiamų ligų arba Naujai įgautu Nesveiknumą; jeigu esate Silpnas, Nerviškas, Nulūdes, Nusimines, Nusilpneis Spėku arba kenčate nuo Jaunų Pražangų, Reumatizma arba kokių ligų ir nesveikumų, paprastų vyrams, ta Dykai gauta Knyga, pasakis jums kokių būdų atrastį greitą nualatin išigydyti, privatiškai ir paslaptai, sava namie. Knyga ta pasakis aiškėi ir paprastoj kalboj kodėl kenčate ir kaip galėtė buti sveiku. Knyga ta yra krautuvė žinios ir pasaka ape tokius dalykus privatiškai būd, katrus kožnas vyras, jaunas ar senas, bagotas ar biednas, nevedęs ar vedęs, sergantis ar sveikas, tur šimoti ir jųjų priatikioti. Naudingus ir teisingus patarimus, italpintas tuo Dykai gauti Knygoj yra neaprekejuojamas. Jeigu kiti gydytojai neįstengė sugrąžinti jums sveikata, spēkas ir tvirtumą, neilūdinėkite, nenusiminkiet ir netrotikiet vilgtę, bet pareikalaukite tą Didelį Vadovą Sveikatos.

SIUSK TĄ DYKINI KUPONĄ ŠEKENDA. Tas pareikalavimas knygos neprivala jus į jokio skolę ir užmokesci. Mės nesitam jokių vaistu C. O. D. su uždetu mokescių kaip kiti odovūngi gydytojai ir institutai dara. Ta knyga yra stumama su žemokietį patį priatam ir silpūstiam konverti taip, jog ne vienas negale šimoti ka is talpina. DR. JOS. LISTER & CO., L. 800, 208 N. Fifth Ave., Chicago, Ill. Godovianai Tamista: Aš esu užinteresuotas Tamista prižadeimu siusti Vysai Dykai Knygų, meldziu priauti man viena vysai dykai. Vardas ir pavardė: Sėtas

Dykai del Viru

July, nedėlioj, 10 val. ryte, Shedwils svėtainėje, 341 Kensington ave., Kensington, Ill. Draugai neapleiskit susirinkimo. Prot. Sekr. E. Mileikienė.

ATIDAI L. S. S. 168 KP. Draugai, 4 Liepos laikitam susirinkime tapo perkelta į kitą vietą susirinkimai ir ant kitos dienos, tai-gi dabar bus laikomi susirinkimai nedėliam, pirmą valandą po dvyliktai kas antra savaitę po pirmam ir kas paskutinę savaitę prieš pirmą, taigi sekantis susirinkimas buso 13 Liepos (July) 1913 m. Draugai! malonėsit susirinkit pas drg. P. Marcinkevičių ant pa-kirtos dienos augščiau tilpusios ir naujų draugų atsiveskit. Jūsų dėl socializmo Org. Pr. Marcinkevičė.

ATIDAI L. S. S. 19 KUOPAI. 11 d. Liepos (pėnyčioje) L. S. S. 19 kuopos bus mėnesinis ir sikiu pusmetinis mingas, 8 val. vakare Tapitiskam Name, 101 Grand St., Brooklyn, N. Y. Jeigu kuopos nariai atsilankykie ant draugų talpoji neužmirskit apsiirinkit ant šio mėnesinio mingas. Kuopos Sekr. J. Urban.

VILNIAUS KALENDORIUS 1913 METAMS. Drg. K. Demikis, iš Wilkes Barre, Pa. dovanojo Sąjungai 41 egz. Vilniaus Kalendorių. Tai labai priūks kalendoriai su daug įvairių ir naudingų straipsnių. Todėl, kas da neturite to kalendoriaus, paskubėkite užsisakyti, nes pakiau neilks. Kaina tik 25c. Siųskite krass ženkleliais šiuo adresu: "KOVA", 1815 East Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

Parduodama — daug gerų farmų. Jeigu norite pirkti farmą ir gerai gyventi, atvažiuokit pas mane, — aš prirodysiu geras farmas; jus patis nusipirksit nuo savininko daug pigiau negu pirkdami nuo agento, kuriam paprastai už nieką turite užmokėt 10% brangiau. Norėdami platemų žinių, kreipkitės, įdėdami 2c. maršk atsakymui, šiuom adresu. Paminkiet, kokią sumą galėtut išmokėt, o aš suteiksiu jums tikrą teisybę: BEN. DIOKAS, IRONS, MICH.

Langviausias Budas įgyti Savo Locnus Namus. Pirkite lotą Clear View Heights. Ten galite pirkti lotą ant išmokescio, mokant po \$5.00 kas mėnuo. Kada lotas bus išmokėtas, tai jums namai bus pastatyti ir už juos galėsite išsimokėti taip kaip mokat randą. CLEAR VIEW HEIGHTS yra prie Street karčių linijos ties Bust Ave., ir Island Road, 40 wardoje, Philadelphiaj, aukščiausioje to miesto dalyje. Lotai 25x100 pėdų ir parsiuduoda labai pigiai tik po \$100. Yra visai arti Baldwin'o, Brill Car Shops ir daugelio kitų dirbtuvių, kur turi užsiėmima tukstanciai žmonių. Ta vieta yra taip sveika, kaip kad gyventumet kur toli laukuose. Tenai yra miesto moksleinė, vanduo, gazas ir kitokios vigaodos. Nepraleiskite šitos progos. Atsilankykit nedėlienyje apžiūrėti. Paikmike Market St. Subway (požeminius karus) ir išlipkite ant 13 St., kur gausite "pass" dykai ant Chester Short Line. Pasakykit konduktorijui, kad išleistų ant Island Road ir Bust Ave., kur pamatysite agentą, su ženklu, arba kreipkitės pas E. V. M. BRENNAN 33 So. 16 street, Philadelphia, Pa.

"PIRMYN" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS. Jeigu norite išsikelti suprasit darbininkų klasos gyvenimo ir judėjimo reikalus; jei norite sekti šios šalies politiką ir turėti žinių iš viso pasaulio kraštų; jei norite apsipažinti su visumenės ir gamtos mokslų klausimais, — tai užsirašykite laikraštį "PIRMYN". Prenumerata metams: Suvienyotose Valstijose \$1.50 Užsieniuose \$2.00 "PIRMYN" 748 W. Lexington st., Baltimore, Md.

FARMOS, FARMOS. Tėmik čia ir atmink, kad bus tau ant naudos visam amžiui ir tavo vaikams. Neatiduok savo sunkiai uždirbtus centus smuklininkams ar kokiems niekniekiam, bet imkisi už darbo, dirbk dėl savęs, įgik gabalą žemės šioj lietuvių apgyventoj kolonijoj, įsibudavok namus kaip kiti, kur busi laimingas ir tavo šeiminia bus linksma, sveikam ore. Malonėk daug nemislit, dabar geriausias laikas pamatyti kas auga šiam krašte. Platesnių žinių kreipkitės laisuku. CRYSTAL LAKE FARM, BOX 26, WELLSTO, MICH. "KOVOS" AGENTAI. BENLD, ILL. G. J. Guzevich, P. O. Box 155. MERIDEN, CONN. A. Žilinskas. SO. BEND, WASH. P. Simbus, Columbia Box Lumb. Co. GRAND RAPIDS, MICH. J. Stankus, 1063 W. Bridge St. PITTSTON, PA. J. P. Cepulis, 70 Wyoming Av. CHICAGO, ILL. P. Vaitekunas, 827 W. 33rd Pl.

Platinti "Kova" - pelnas. NEABEJOJAME, kad kiekvienas draugas, prigulintis prie Lietuvių Socialistų Sąjungos, tos vienintelės lietuvių darbininkų organizacijos Amerikoje, kuri pasiskyrė sau už tikslą skleisti į skriaudžiamų darbininkų minią socializmo idėją ir nori koku nors būdu prisidėti prie to praklinaus, idėališko ir daug pasišventimo reikalaujančio darbo. Skleisti socializmo idėją galima įvairiais budais. Bet parankiausiai yra — platinant "KOVĄ". Dabar, kuomet "KOVĄ" — drąsiai galima sakyti — pilnai atsako savo tikslui, būtina perelga kiekvieno sąjungiečio yra platinti ją. Tam atsirado puiki progą. Pagal nutarimą P. K.-to, "KOVOS" administracija išleido tam tikras Prenumeratos Kortas. Tos kortos parduodamos kiekviena po 25 c. Bet platinkimui pirkti reikia nemažiau kaip už \$1.00, o už tai gaunama penkis kortas. Tokiu būdu platintojas pelno 25 centus. Už vieną prenumeratos kortą "KOVA" siunčiama šešias savaites. Panašiai platina savo laikraščius ir kitų tautų cocialistiškos organizacijos. Tai kodėl gi ir mēs negalime panašiai daryti! Toks darbas atneš daug naudos Lietuvių Socialistų Sąjungai, mums patiems ir liaudžiai. Bandykim pasidarbuoti. Draugai! Nuširdžiai kviečia Jus "KOVOS" administracija, vardan mūsų praklinaus ir didelio darbo, tuojau užsisakyti Prenumeratos Kortas ir progai pasitaikius, parduvinėti ir platinti "KOVA", o sykiu ir socializmo idėją. "KOVA", 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

